

Onbeperkt in Beweging 2025

Colofon

Titel:

Onbeperkt in Beweging 2025

Onderzoek naar de demografische gegevens, sportwensen en het sportaanbod voor mensen met een beperking in de provincie Flevoland.

Onderzoek en rapportage:

Aylin van Duinen

Ruben van Mourik

Opdrachtgever:

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
1. Inleiding.....	2
2. Methode.....	6
3. Resultaten demografisch onderzoek	10
4. Sport- en beweegaanbod.....	17
5. Sport- en beweeggedrag.....	20
6. Conclusie	36
7. Aanbevelingen	40

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds 2012 voeren Sportservice Flevoland en de provincie Flevoland elke drie jaar onderzoek uit naar aangepast sporten in de provincie. Deze onderzoeken geven inzicht in de wensen en behoeften van mensen met een beperking op het gebied van sport en bewegen. Tevens laat dit onderzoek zien hoeveel sportaanbod er voor deze doelgroep is in Flevoland. In de bijbehorende rapportages is aandacht besteed aan het sportbeleid ten aanzien van aangepast sporten, demografische kenmerken, sportdeelname en de wensen en behoeften van de doelgroep.

1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

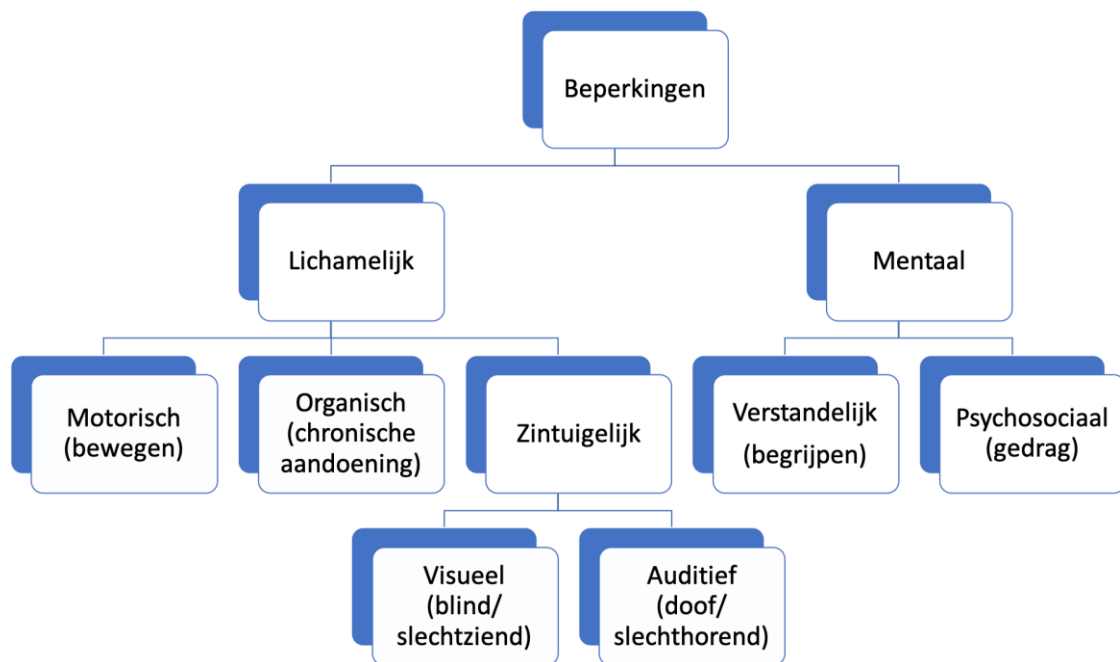
Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in (1) het aantal inwoners van de provincie Flevoland met een beperking, (2) de soorten beperkingen die voorkomen en (3) de mate waarin deze voorkomen. Daarnaast wil de provincie (4) inzicht in de sportdeelname en de wensen en behoeften van mensen met een beperking en (5) zicht op het bestaande sport- en beweegaanbod voor deze doelgroep.

Op basis van deze doelstelling zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

1. Wat zijn de demografische gegevens van mensen met een beperking in de provincie Flevoland, uitgesplitst naar aantal en type beperking?
2. Wat is het huidige sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking in de provincie Flevoland?
3. Wat is de sportparticipatie van mensen met een beperking in de provincie Flevoland?
4. Welke wensen en behoeften hebben inwoners met een beperking in de provincie Flevoland op het gebied van sport en bewegen?

1.3 Doelgroep

Wanneer er gesproken wordt over mensen met een beperking, wordt vaak gedacht aan mensen in een rolstoel of mensen met het syndroom van down. Dit beeld is echter niet volledig, omdat veel beperkingen of chronische aandoeningen niet zichtbaar zijn. Het exacte aantal mensen met een beperking in Nederland is lastig vast te stellen, dit komt omdat er verschillende definities gehanteerd worden en er geen centrale registratie is. Om onderzoek te kunnen doen naar de demografische gegevens van mensen met een beperking in de provincie Flevoland is het van belang om in kaart te brengen wat een beperking is en waar onderscheid in wordt gemaakt. Een handicap belemmert of beperkt mensen in het dagelijks leven en de oorzaak hiervan is verschillend. Dit kan namelijk aangeboren zijn of na een ziekte of ongeval zijn ontstaan (Fonds Kinds & Handicap, 2021). Er zijn verschillende soorten beperkingen. Binnen dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen tien beperkingen. De keuze voor de tien beperkingen is gebaseerd op de website van Uniek Sporten, waar per dorp/stad gekeken kan worden welke mogelijkheden er zijn om te sporten. Hier kan worden gesegmenteerd tussen tien verschillende beperkingen. De tien beperkingen waar onderscheid in wordt gemaakt worden hieronder weergegeven:

Nationale cijfers en demografische aspecten

Volgens de Staat van Volksgezondheid en Zorg heeft in 2024 12,7 procent van de bevolking van 12 jaar en ouder minstens één beperking in lichamelijk functioneren (horen, zien of bewegen). Dit kerncijfer is afkomstig uit de Gezondheidsenquête van het CBS (2024).

Daarnaast meldt de Rijksoverheid dat er in totaal ongeveer 2 miljoen mensen in Nederland leven met een beperking, variërend van slechtziend of doof tot lichamelijke, verstandelijke of gedrag gerelateerde beperkingen.

Diversiteit van beperkingen

Naast algemene cijfers worden ook verschillende schattingen gemaakt voor specifieke soorten beperkingen:

- Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) schat in 2018 dat er ongeveer 440.000 mensen met een verstandelijke beperking (IQ tot 70) in Nederland zijn. Ongeveer een zesde van deze groep (ca. 70.000 mensen) heeft een ernstige verstandelijke beperking en ongeveer 370.000 mensen een lichte verstandelijke beperking (SCP, 2018).
- In Nederland hebben zo'n 1 op de 8 mensen van 12 jaar en ouder te maken met een matige of ernstige auditieve, visuele of lichamelijke beperking. Ook heeft de leeftijd van iemand te maken met de kans op beperkingen. Hoe ouder iemand is, hoe groter de kans op beperkingen. Bij mensen van 75-plus ervaart 34% één of meer beperkingen tijdens het uitvoeren van dagelijkse activiteiten (CBS & Ministerie van Volksgezondheid en Zorg, 2024).
- Volgens de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) behoort een relatief kleine en kwetsbare groep van circa 10.000 mensen in Nederland tot de categorie met een ernstige meervoudige beperking (EMB). Deze personen hebben een combinatie van ernstige verstandelijke, motorische en zintuiglijke beperkingen. Ongeveer 9.000 van hen wonen in een zorginstelling waar zij intensieve ondersteuning ontvangen (Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, z.d.).

- Psychische aandoeningen komen in Nederland veel voor: in 2024 ervaart ongeveer één op de vier volwassenen (26%) een psychische aandoening, wat neerkomt op circa 3,3 miljoen mensen tussen de 18 en 75 jaar. Binnen deze groep heeft naar schatting ongeveer 215.000 personen een ernstige psychische aandoening (Korteling, 2025.; Vektis, 2024).
- Niet-aangeboren hersenletsel (NAH) ontstaat wanneer de hersenen tijdens het leven beschadigd raken. Deze schade kan het gevolg zijn van een externe oorzaak, zoals een val of verkeersongeval (traumatisch hersenletsel), of van een interne oorzaak, zoals een beroerte, hersenbloeding of tumor (niet-traumatisch hersenletsel) (Hersenstichting, 2024.). In 2023 staan ongeveer 861.700 mensen bij de huisarts geregistreerd met een aandoening die mogelijk leidt tot NAH, waarvan iets meer dan een derde jonger is dan 65 jaar (Hersenstichting, 2024.). Jaarlijks krijgen naar schatting 130.000 mensen te maken met hersenletsel (Radboudumc, 2023), en ongeveer 40.000 van hen houden hier blijvende en aanzienlijke beperkingen aan over (Hersenz, z.d.).

Definiëring en cijfers voor dit onderzoek (provincie Flevoland)

Voor dit onderzoek is gekozen voor cijfers die afkomstig zijn van nationale instanties en gemeenten, met name de Monitor Langdurige Zorg (MLZ). Deze bron biedt cijfers over de langdurige zorg en omvat de Wet Langdurige Zorg (WLZ) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

- De **WLZ** is de wettelijke verzekering voor mensen die blijvend 24 uur per dag zorg en/of permanent toezicht nodig hebben. In dit onderzoek worden de zorgprofielen Verstandelijk Gehandicapt (VG), Licht Verstandelijk Gehandicapt (LVG), Lichamelijk Gehandicapt (LG), Zintuiglijk Gehandicapt auditief en communicatief (ZGAUD) en Zintuiglijk Gehandicapt visueel (ZGVIS) meegenomen. De cijfers van de WLZ kunnen een onderschatting zijn, aangezien veel mensen met een lichte verstandelijke beperking zorg ontvangen via de gemeente of huisarts, waarover geen cijfers beschikbaar zijn.
- De **WMO** regelt ondersteuning vanuit gemeenten, zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Deze regeling geldt voor ouderen, chronisch zieken en mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. De cijfers van de WMO (tweede helft 2020) kunnen een overschatting zijn, omdat hierin ook ouderen zonder specifieke beperking worden meegerekend.

Regionale gezondheidsmonitor Flevoland

De vierjaarlijkse Gezondheidsmonitor, uitgevoerd door GGD's, CBS en RIVM, levert regionale en lokale gegevens op over de gezondheid van inwoners.

- In Flevoland heeft in 2020 14% van de inwoners (18 jaar en ouder, ongeveer 46.000 mensen) functioneringsproblemen (horen, zien of bewegen) (De Staat van Volksgezondheid en Zorg, 2024).
- In hetzelfde jaar leeft 32,9% van de inwoners (109.000 mensen) met één of meer langdurige aandoeningen (De Staat van Volksgezondheid en Zorg, 2024).
- Daarnaast geeft 27,8% (ruim 92.000 inwoners) aan beperkt te zijn in gebruikelijke activiteiten door gezondheidsproblemen die ten minste zes maanden bestaan.
- Specifiek heeft 3,8% van de inwoners een gehoorbeperking en 5,2% een gezichtsbeperking (De Staat van Volksgezondheid en Zorg, 2024).

- Meer recent (2024) heeft gemiddeld 22,8% van de volwassenen van 65 jaar en ouder in gemeenten en GGD-regio's moeite met horen, zien en/of bewegen. Dit percentage varieert per gemeente van 13,4% tot 32,3% en per GGD-regio van 19,4% tot 27,1%. Het landelijke gemiddelde van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (2024) wijkt hiermee af van andere nationale gemiddelden, doordat verschillende bronnen zijn gebruikt (De Staat van Volksgezondheid en Zorg, 2024).

Deze uiteenlopende definities en databronnen benadrukken de complexiteit van het exact vaststellen van de omvang en aard van de doelgroep. Tegelijkertijd biedt het een breed inzicht in de situatie van mensen met een beperking in Nederland en meer specifiek in Flevoland.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt de onderzoeksmethode toegelicht, inclusief de gehanteerde aanpak en gebruikte onderzoeksmethoden. Hoofdstuk drie presenteert de demografische gegevens van mensen met een beperking per gemeente in Flevoland. In hoofdstuk vier wordt het bestaande sport- en beweegaanbod beschreven, gevolgd door hoofdstuk vijf, waarin het sport- en beweeggedrag en de beweegredenen van de doelgroep worden besproken. Hoofdstuk zes bevat de belangrijkste conclusies van het onderzoek en hoofdstuk zeven sluit af met concrete aanbevelingen ter bevordering van sportparticipatie onder mensen met een beperking.

2. Methode

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verschillende methoden zijn gebruikt in het onderzoek.

Dit onderzoek moet inzicht geven in de omvang en samenstelling van de groep mensen met een beperking in Flevoland, het beschikbare sport- en beweegaanbod voor deze doelgroep, hun sportdeelname en hun wensen en behoeften op het gebied van sport en bewegen. Binnen dit onderzoek is gebruik gemaakt van een mixed methods benadering. Deze methode is gekozen omdat het enerzijds waardevol is om de huidige situatie in kaart te brengen en anderzijds inzicht biedt in de ervaringen van de doelgroep. In de mixed methods aanpak worden de twee methodes gecombineerd om de verschillende onderzoeksvragen te beantwoorden. (Rijksoverheid, z.d.).

De dataverzamelmethode die gebruikt gaan worden binnen de mixed methods methode zijn:

- Deskresearch
- Fieldresearch

Onderzoekspopulatie

De doelgroep van het onderzoek zijn de inwoners van Flevoland met een beperking. Het exacte aantal mensen met een beperking in de provincie Flevoland is lastig vast te stellen. Om het exacte aantal mensen met een beperking in Flevoland te bepalen, biedt de website van het CBS inzicht in hoeveel mensen gebruik maken van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (CBS, z.d.). Met behulp van de dataset van het CIZ is er onderscheid gemaakt in welke soorten Wet Langdurige Zorg-indicaties er per gemeente in Flevoland zijn (CIZ, z.d.). Als de aantallen op deze websites bij elkaar worden opgeteld komt daar een onderzoekspopulatie uit van 27.015 mensen.

Voor de vragenlijsten wordt gebruik gemaakt van een steekproef. De provincie Flevoland heeft input nodig vanuit deze populatie om nieuw sportbeleid te schrijven. De laatste gegevens over de doelgroep zijn verzameld in 2021 en zijn daarom verouderd. In totaal hebben 368 respondenten de vragenlijst ingevuld. Dit is hogere respons dan bij het onderzoek in 2021 (212). Van het aantal respondenten is 61% man en 39% vrouw en de meeste respondenten vallen binnen de leeftijdscategorie onder de 20 jaar (53%). In het onderzoek van 2021 vallen de meeste respondenten binnen de leeftijdscategorie tussen de 30 en 40 jaar (Van Erp, 2021).

Deskresearch

Bij deskresearch wordt bestaande data gebruikt die helpt om de onderzoeksvraag te beantwoorden (Krul, 2025). De deskresearch vond plaats van november 2024 tot en met december 2024. Door middel van deskresearch is de huidige situatie van de provincie Flevoland in kaart gebracht op het gebied van aangepast sportaanbod/sportaanbieders. De gegevens die over de huidige situatie van Flevoland zijn verzameld, zijn demografische gegevens en gegevens over sportaanbod/-aanbieders. Voor het verzamelen van de demografische gegevens is er gebruikt gemaakt van verschillende websites, namelijk de website van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de dataset van Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Via de gemeentelijke websites is informatie vergaard over het aantal inwoners per gemeente, waarbij de website van het CBS vooral inzicht geeft in hoeveel mensen gebruik maken van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Met de dataset van CIZ is er een algemeen beeld geschetst van hoeveel inwoners een WLZ-indicatie hebben per gemeente.

Het sport- en beweegaanbod is in kaart gebracht door middel van de website van Uniek Sporten. Uniek Sporten is een online platform waarop sportaanbod te vinden is voor mensen met een beperking. Zo kunnen zij een sport vinden die bij hen past, ook kunnen ze hulpmiddelen aanvragen (Uniek Sporten, z.d.). Deze gegevens zijn gesegmenteerd per gemeente in Flevoland. Na het segmenteren per gemeente is er een vergelijking gemaakt met de situatie van 2021, toen heeft er ook een provinciaal onderzoek plaatsgevonden naar aangepast sporten. Deze vergelijkingen worden in grafieken weergegeven en laten zien hoeveel sportaanbod er per gemeente in Flevoland is in 2021 en 2025. Ook wordt er een vergelijking gemaakt van het aanbod per beperking en voor welke doelgroep de activiteiten zijn. Aan de hand van deze vergelijkingen kunnen conclusies worden getrokken over de huidige situatie of deze is verbeterd, gelijk is gebleven of achteruit is gegaan.

Fieldresearch

Vragenlijsten

Na de deskresearch is ervoor gekozen om te starten met het afnemen van de vragenlijsten, omdat het veel tijd kost om organisaties te benaderen die mee willen werken aan het onderzoek en er een bepaalde respons nodig is om een betrouwbaar onderzoek neer te zetten.

Om inzicht te krijgen in het sport- en beweeggedrag en wat de wensen en behoeften zijn van de doelgroep, zijn er vragenlijsten afgenomen. Deze vragenlijsten zijn op verschillende manieren afgenomen, omdat niet iedereen binnen de doelgroep de vragenlijsten zelf kan invullen. De vragenlijsten zijn mondeling op locatie afgenomen. De respondenten kregen de vragen voorgelezen en kregen extra toelichting waar nodig.

Om een representatief en betrouwbaar onderzoek neer te zetten is in elke gemeente een organisatie benaderd met de vraag om mee te werken aan het onderzoek. Het benaderen van deze organisaties heeft plaatsgevonden in december 2024 met de vraag of zij na de kerstvakantie tijd hadden. In de tabel hieronder is een overzicht gemaakt van alle organisaties die hebben meegewerkt.

Tabel 1

Overzicht van organisaties die mee hebben gewerkt aan de vragenlijst.

Organisatie	Gemeente
Super COOL	Almere
De Olivijn	Almere
De Aventurijn	Almere
Interakt Contour	Lelystad
Triade Vitree	Dronten
Triade Vitree	Noordoostpolder
Philadelphia	Zeewolde

Er is voor deze locaties gekozen omdat dit locaties zijn waar mensen met een beperking samenkomen. De locaties die in 2021 hebben deelgenomen, zijn ook in 2025 opnieuw bij het onderzoek betrokken, zodat vergelijking mogelijk is en trends en ontwikkelingen kunnen worden vastgesteld. Daarnaast zijn er enkele nieuwe locaties toegevoegd om een breder beeld te krijgen van

de huidige situatie. Onderstaande organisaties hebben een belangrijke rol gespeeld, omdat het ontmoetingsplekken zijn en zij vormen van ondersteuning bieden aan mensen met een beperking.

Super COOL! is een Flevolands sportproject voor mensen met een verstandelijke beperking die samen met een iemand willen sporten of een sport willen uitproberen (Super COOL, z.d.).

Triade Vitree ondersteunt mensen met een verstandelijke beperking bij het vinden van werk en door middel van dagbesteding (Triade Vitree, 2023). Philadelphia ondersteunt mensen met een beperking in het leiden van hun eigen leven door middel van dagbesteding en woongroepen (Philadelphia, 2024). Interakt Contour biedt zorg aan mensen met niet-aangeboren hersenletsel (InteraktContour, z.d.). De Olivijn is een school voor speciaal voor leerlingen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar met een lichamelijke beperking, een meervoudige beperking, een langdurige ziekte of moeite hebben met leren (Olivijn, z.d.). De Aventurijn is een school voor speciaal voortgezet onderwijs voor kinderen van 12 tot 18 jaar die zeer moeilijk leren of een meervoudige beperking hebben (Aventurijn, z.d.).

Triade Vitree in de Noordoostpolder, Philadelphia in Zeewolde en de Olivijn in Almere hebben de vragenlijsten zelf afgenomen, omdat de doelgroep daar moeite zou kunnen hebben met een onbekend iemand die de vragenlijst af komt nemen.

De organisaties die niet mee wilden werken, hebben aangegeven dat zij geen tijd hebben om mee te werken aan het onderzoek of hebben nooit een reactie gegeven. Op Urk is er daarom geen respons van de doelgroep. Het afnemen van de vragenlijsten heeft plaatsgevonden van januari 2025 tot en met maart 2025.

De vragenlijsten die zijn afgenomen bevatten de volgende onderwerpen:

- Algemene gegevens; geslacht, leeftijd, aard van beperking, dagbesteding en woonplaats.
- Sportdeelname en frequentie.
- Reden om wel/niet te sporten of bewegen.
- Reistijd en vervoer.
- Belemmeringen en wensen op het gebied van sporten en bewegen.

De vragenlijsten zijn grotendeels hetzelfde als van het onderzoek uit 2021, zodat er vergelijkingen kunnen worden gedaan tussen het onderzoek uit 2021 en 2025.

Deze vragenlijsten bieden inzicht in de beweegredenen van de doelgroep waarom zij wel/niet aan sport doen. De resultaten van de vragenlijsten worden weergegeven in grafieken en tabellen en hierin wordt een koppeling gemaakt met de resultaten van het onderzoek uit 2021. Bij sommige vragen in de vragenlijst konden respondenten meerdere antwoorden aankruisen. Hierdoor kan het aantal antwoorden (N) bij bepaalde grafieken en tabellen hoger zijn dan het totaal aantal respondenten.

Interviews:

Door middel van interviews is het sportbeleid per gemeente in kaart gebracht. De uitkomsten van deze interviews worden verwerkt in hoofdstuk 6 en 7.

Betrouwbaarheid en respons:

Vanwege de omvang van de onderzoekspopulatie is het essentieel om een representatieve steekproef te trekken. In totaal is er een respons van 368 mensen vanuit de doelgroep. Als dit wordt ingevuld in de steekproef calculator komt hier een betrouwbaarheidspercentage van 95% uit (Check Market, 2020). De betrouwbaarheid is volgens de calculator hoog en daarom zijn de uitkomsten van de vragenlijsten representatief. In 2021 is er eerder onderzoek uitgevoerd naar sportdeelname onder mensen met een beperking in Flevoland. Voor het huidige onderzoek is gebruik gemaakt van dezelfde werkwijze bij het benaderen van de doelgroep voor de vragenlijsten. De locaties die in 2021 deelnamen, zijn ook dit jaar opnieuw betrokken bij het onderzoek. Daarnaast zijn er enkele nieuwe locaties toegevoegd om een breder beeld te krijgen van de huidige situatie. Hoewel niet exact dezelfde respondenten zijn bevestigd, is de steekproef vergelijkbaar genoeg om een vergelijking te maken tussen de resultaten van beide metingen. In dit onderzoek zijn er meer respondenten van het speciaal onderwijs bevestigd, dit kan invloed hebben op de sportparticipatie. De verschillen worden gezien als mogelijke signalen van trends en veranderingen in sportdeelname en ervaren belemmeringen, met daarbij aandacht voor het feit dat de onderzochte groep van 2025 van samenstelling verschilt ten opzichte van 2021.

Validiteit:

Om de validiteit binnen dit onderzoek te waarborgen zijn er diverse begrippen die in dit onderzoek terugkomen, toegelicht. De validiteit gaat verloren als er onduidelijkheid ontstaat over bepaalde begrippen over wat deze met het onderzoek te maken hebben. Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen, is de vragenlijst zo objectief mogelijk opgesteld. De vragen zijn neutraal geformuleerd, zodat de onderzoeker geen invloed uitoefent op de antwoorden van de respondenten. Om de vragen voor alle respondenten toegankelijk te maken, is gekozen voor gesloten vragen met vaste antwoordmogelijkheden. Respondenten hadden daarbij de mogelijkheid om eigen aanvullingen of toelichtingen te geven. De vraagstelling is voor alle vragen gelijk gehouden, waarbij per vraag is weergegeven hoeveel respondenten een bepaald antwoord hebben gekozen.

3. Resultaten demografisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de demografische gegevens van de doelgroep per gemeente in Flevoland schematisch weergegeven. Hiermee wordt antwoord gegeven op de deelvraag: “Wat zijn de demografische gegevens van mensen met een beperking in de provincie Flevoland, uitgesplitst naar aantal en type beperking?”

3.1 Provincie Flevoland

De provincie Flevoland telt op 1 januari 2025 een inwonersaantal van 456.395 (CBS, 2025). Het aantal mensen met een WLZ-indicatie op 1 januari 2025 ligt in de provincie Flevoland op 3.630 (CIZ, z.d.). Dit komt neer op 0,80% van de Flevolandse bevolking. Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WMO in het tweede halfjaar van 2024 is 29.700 (CBS, z.d.). Dit komt neer op 6,50% van de Flevolandse bevolking.

Type	Aantal
WLZ (2025)	3.630
WMO (2024)	29.700

Tabel 2. Aantal mensen met een WLZ- en WMO-indicatie in de provincie Flevoland (CIZ Databank, 2025)

Binnen de WLZ zijn er verschillende zorgprofielen waaronder cliënten vallen. In de provincie Flevoland vallen de meeste mensen onder het zorgprofiel verstandelijk gehandicapt (VG), namelijk 3.040 inwoners. In de tabel hieronder wordt er per zorgprofiel weergegeven hoeveel mensen er onder dat profiel vallen, hierin is een vergelijking te zien met landelijke cijfers.

Zorgprofiel	Aantal Flevoland (%) 1 januari 2025	Aantal landelijk (%) 1 januari 2025
LVG	90 (2,5%)	1.405 (0,97%)
VG	3.040 (83,75%)	123.625 (85,3%)
LG	475 (13,1%)	16.635 (11,5%)
ZGAUD	10 (0,3%)	1.495 (1%)
ZGVIS	15 (0,4%)	1.790 (1,2%)
Totaal:	3.630 (100%)	144.950 (100%)

Tabel 3. Aantal mensen met een WLZ-indicatie in Flevoland en Nederland per 1 januari 2025 (CIZ Databank, 2025)

3.2 Almere

De gemeente Almere telt op 1 januari 2025 een inwonersaantal van 229.574. Het aantal mensen met een WLZ-indicatie ligt in de gemeente Almere op 1 januari 2025 op 1.620 (CIZ, z.d.), dit is 0,70% van de inwoners van de gemeente Almere. Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WMO in het tweede halfjaar van 2024 is 11.540, dit komt neer op 5% van de inwoners van de gemeente Almere.

Type	Aantal
WLZ (2025)	1.620
WMO (2024)	11.540

Tabel 4. Aantal mensen met een WLZ- en WMO-indicatie in de gemeente Almere (CIZ Databank, 2025)

Binnen de WLZ zijn er verschillende zorgprofielen waaronder cliënten vallen. In Almere vallen de meeste mensen onder het zorgprofiel verstandelijk gehandicapten (VG), dit is vergelijkbaar met landelijke cijfers. In de tabel hieronder zijn de overige zorgprofielen te zien, hierin is een vergelijking te zien met landelijke cijfers.

Zorgprofiel	Aantal Almere (%) 1 januari 2025	Aantal landelijk (%) 1 januari 2025	1
LVG	65 (4%)	1.405 (0,97%)	
VG	1.365 (84,3%)	123.625 (85,3%)	
LG	185 (11,4%)	16.635 (11,5%)	
ZGAUD	5 (0,3%)	1.495 (1%)	
ZGVIS	-	1.790 (1,2%)	
Totaal:	1.620 (100%)	144.950 (100%)	

Tabel 5. Aantal mensen met een WLZ-indicatie in de gemeente Almere en Nederland per 1 januari 2025 (CIZ Databank, 2025)

3.3 Lelystad

De gemeente Lelystad telt op 1 januari 2025 84.713 inwoners. Het aantal mensen met een WLZ-indicatie op 1 januari 2025 ligt in Lelystad op 775 inwoners, dit is 0,90% van de inwoners van de gemeente Lelystad. Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WMO in de tweede helft van 2024 is 8.400 inwoners, dit komt neer op 0,90% van de inwoners van de gemeente Lelystad.

Type	Aantal
WLZ (2025)	775
WMO (2024)	8.400

Tabel 6. Aantal mensen met een WLZ- en WMO-indicatie in de gemeente Lelystad (CIZ Databank, 2025)

Binnen de WLZ zijn er verschillende zorgprofielen waaronder cliënten vallen. In Lelystad vallen de meeste mensen onder het zorgprofiel verstandelijk gehandicapten (VG), dit is vergelijkbaar met landelijke cijfers. Verder is te zien dat Lelystad geen WLZ-indicaties kent voor een auditieve of visuele beperking. In de tabel hieronder zijn de overige zorgprofielen te zien, hierin is een vergelijking te zien met landelijke cijfers.

Zorgprofiel	Aantal Lelystad (%) 1 januari 2025	Aantal landelijk (%) 1 januari 2025	1
LVG	20 (2,6%)	1.405 (0,97%)	
VG	615 (79,4%)	123.625 (85,3%)	
LG	140 (18%)	16.635 (11,5%)	
ZGAUD	-	1.495 (1%)	
ZGVIS	-	1.790 (1,2%)	
Totaal:	775 (100%)	144.950 (100%)	

Tabel 7. Aantal mensen met een WLZ-indicatie in de gemeente Lelystad en Nederland per 1 januari 2025 (CIZ Databank, 2025)

3.4 NOP

De gemeente Noordoostpolder telt op 1 januari 2025 een inwonersaantal van 50.788. Het aantal mensen met een WLZ-indicatie ligt op 1 januari 2025 op 495, dit is 0,98% van de inwoners van de gemeente NOP. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de WMO in de tweede helft van 2024 is 3.995, dit is 7,87% van de inwoners van de gemeente NOP.

Type	Aantal
WLZ (2025)	495
WMO (2024)	3.995

Tabel 8. Aantal mensen met een WLZ- en WMO-indicatie in de gemeente NOP (CIZ Databank, 2025)

Binnen de WLZ zijn er verschillende zorgprofielen waaronder cliënten vallen. In de NOP vallen de meeste mensen onder het zorgprofiel verstandelijk gehandicapten (VG), dit is vergelijkbaar met landelijke cijfers. Verder is te zien dat de NOP geen WLZ-indicaties kent voor een licht verstandelijke, auditieve of visuele beperking. In de tabel hieronder zijn de overige zorgprofielen te zien, hierin is een vergelijking te zien met landelijke cijfers.

Zorgprofiel	Aantal NOP (%) 1 januari 2025	Aantal landelijk (%) 1 januari 2025
LVG	-	1.405 (0,97%)
VG	435 (87,9%)	123.625 (85,3%)
LG	60 (12,1%)	16.635 (11,5%)
ZGAUD	-	1.495 (1%)
ZGVIS	-	1.790 (1,2%)
Totaal:	495 (100%)	144.950 (100%)

Tabel 9. Aantal mensen met een WLZ-indicatie in de gemeente NOP en Nederland per 1 januari 2025 (CIZ Databank, 2025)

3.5 Dronten

De gemeente Dronten telt op 1 januari 2025 44.856 inwoners. Het aantal mensen met een WLZ-indicatie ligt op 1 januari 2025 op 340, dit is 0,76% van de inwoners van de gemeente Dronten. Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WMO in het tweede halfjaar van 2024 is 3.215, dit is 7,17% van de inwoners van de gemeente Dronten.

Type	Aantal
WLZ (2025)	340
WMO (2024)	3.215

Tabel 10. Aantal mensen met een WLZ- en WMO-indicatie in de gemeente Dronten (CIZ Databank, 2025)

Binnen de WLZ zijn er verschillende zorgprofielen waaronder cliënten vallen. In de gemeente Dronten vallen de meeste mensen onder het zorgprofiel verstandelijk gehandicapten (VG), dit is vergelijkbaar met landelijke cijfers. Verder is te zien dat de gemeente Dronten geen WLZ-indicaties kent voor een licht verstandelijke, auditieve of visuele beperking. In de tabel hieronder zijn de overige zorgprofielen te zien, hierin is een vergelijking te zien met landelijke cijfers.

Zorgprofiel	Aantal Dronten (%) 1 januari 2025	Aantal landelijk (%) 1 januari 2025	1
LVG	-	1.405 (0,97%)	
VG	290 (85,3%)	123.625 (85,3%)	
LG	50 (14,7%)	16.635 (11,5%)	
ZGAUD	-	1.495 (1%)	
ZGVIS	-	1.790 (1,2%)	
Totaal:	340 (100%)	144.950 (100%)	

Tabel 11. Aantal mensen met een WLZ-indicatie in de gemeente Dronten en Nederland per 1 januari 2025 (CIZ Databank, 2025)

3.6 Zeewolde

De gemeente Zeewolde telt op 1 januari 2025 24.291 inwoners. Het aantal mensen met een WLZ-indicatie ligt op 1 januari 2025 op 115, dit is 0,47% van de inwoners van de gemeente Zeewolde. Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WMO in het tweede halfjaar van 2024 is 1.510, dit is 6,22% van de inwoners van de gemeente Zeewolde.

Type	Aantal
WLZ (2025)	115
WMO (2024)	1.510

Tabel 12. Aantal mensen met een WLZ- en WMO-indicatie in de gemeente Zeewolde (CIZ Databank, 2025)

Binnen de WLZ zijn er verschillende zorgprofielen waaronder cliënten vallen. In de gemeente Zeewolde vallen de meeste mensen onder het zorgprofiel verstandelijk gehandicapten (VG), dit is vergelijkbaar met landelijke cijfers. Verder is te zien dat de gemeente Zeewolde geen WLZ-indicaties kent voor een licht verstandelijke, auditieve of visuele beperking. In de tabel hieronder zijn de overige zorgprofielen te zien, hierin is een vergelijking te zien met landelijke cijfers.

Zorgprofiel	Aantal Zeewolde (%) 1 januari 2025	Aantal landelijk (%) 1 januari 2025
LVG	-	1.405 (0,97%)
VG	105 (91,3%)	123.625 (85,3%)
LG	10 (8,7%)	16.635 (11,5%)
ZGAUD	-	1.495 (1%)
ZGVIS	-	1.790 (1,2%)
Totaal:	115 (100%)	144.950 (100%)

Tabel 13. Aantal mensen met een WLZ-indicatie in de gemeente Zeewolde en Nederland per 1 januari 2025 (CIZ Databank, 2025)

3.7 Urk

De gemeente Urk telt op 1 januari 2025 22.173 inwoners. Het aantal mensen met een WLZ-indicatie ligt op 1 januari 2025 op 260, dit is 1,17% van de inwoners van de gemeente Urk. Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WMO in het tweede halfjaar van 2024 is 1.040, dit is 4,69% van de inwoners van de gemeente Urk.

Type	Aantal
WLZ (2025)	260
WMO (2024)	1.040

Tabel 14. Aantal mensen met een WLZ- en WMO-indicatie in de gemeente Urk (CIZ Databank, 2025)

Binnen de WLZ zijn er verschillende zorgprofielen waaronder cliënten vallen. In de gemeente Urk vallen de meeste mensen onder het zorgprofiel verstandelijk gehandicapten (VG), dit is vergelijkbaar met landelijke cijfers. Verder is te zien dat de gemeente Urk geen WLZ-indicaties kent voor een licht verstandelijke, auditieve of visuele beperking. In de tabel hieronder zijn de overige zorgprofielen te zien, hierin is een vergelijking te zien met landelijke cijfers.

Zorgprofiel	Aantal Urk (%) 1 januari 2025	Aantal landelijk (%) 1 januari 2025	1
LVG	-	1.405 (0,97%)	
VG	235 (90,4%)	123.625 (85,3%)	
LG	25 (9,6%)	16.635 (11,5%)	
ZGAUD	-	1.495 (1%)	
ZGVIS	-	1.790 (1,2%)	
Totaal:	260 (100%)	144.950 (100%)	

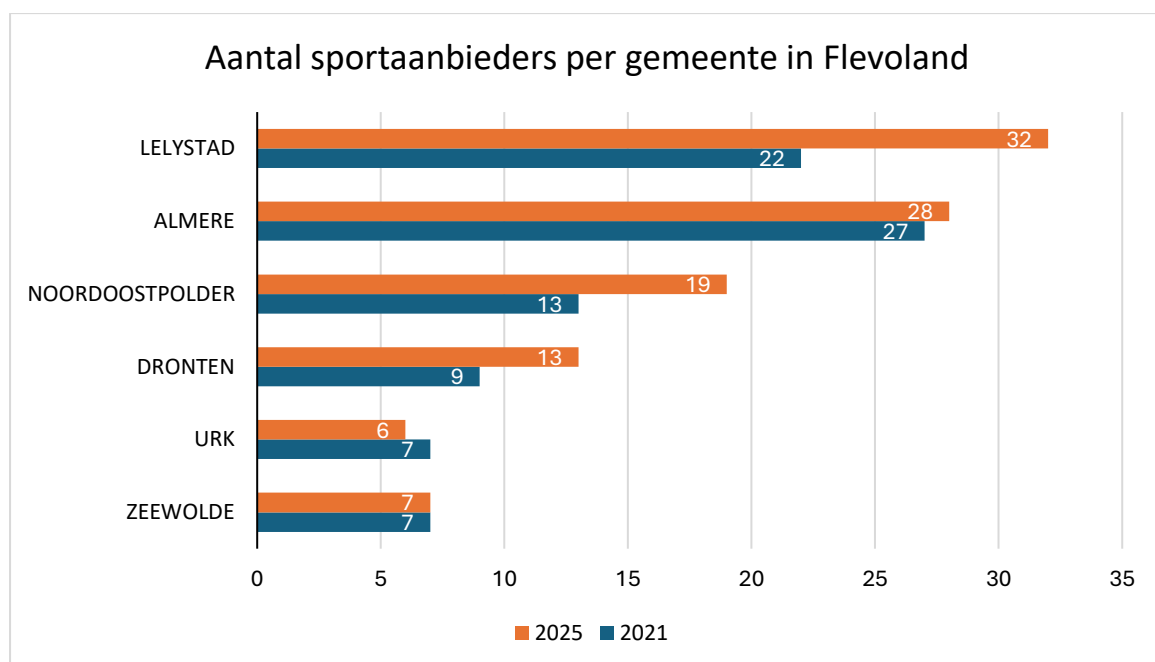
Tabel 15. Aantal mensen met een WLZ-indicatie in de gemeente Urk en Nederland per 1 januari 2025 (CIZ Databank, 2025)

4. Sport- en beweegaanbod

In dit hoofdstuk wordt het huidige sportaanbod voor mensen met een beperking in de provincie Flevoland weergegeven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen het aantal sportaanbieders die aangepaste sporten en beweegactiviteiten aanbieden, en de aard van het aanbod en de activiteiten die zij aanbieden voor verschillende doelgroepen en beperkingen.

Hierin wordt per beperking gekeken wat het sportaanbod in de verschillende gemeenten in Flevoland is. Hiermee wordt antwoord gegeven op de deelvraag; “Wat is het huidige sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking in de provincie Flevoland?”

Hieronder een overzicht van het aantal sportaanbieders per gemeente in Flevoland. In Lelystad is er het meeste aanbod voor mensen met een beperking. Met 32 sportaanbieders hebben zij de meeste keus en zijn ook de grootste stijger ten opzichte van 2021. In de meeste gemeenten zijn er meer sportaanbieders bijgekomen, alleen op Urk is het aantal sportaanbieders afgenomen en in Zeewolde is dit gelijk gebleven ten opzichte van 2021.

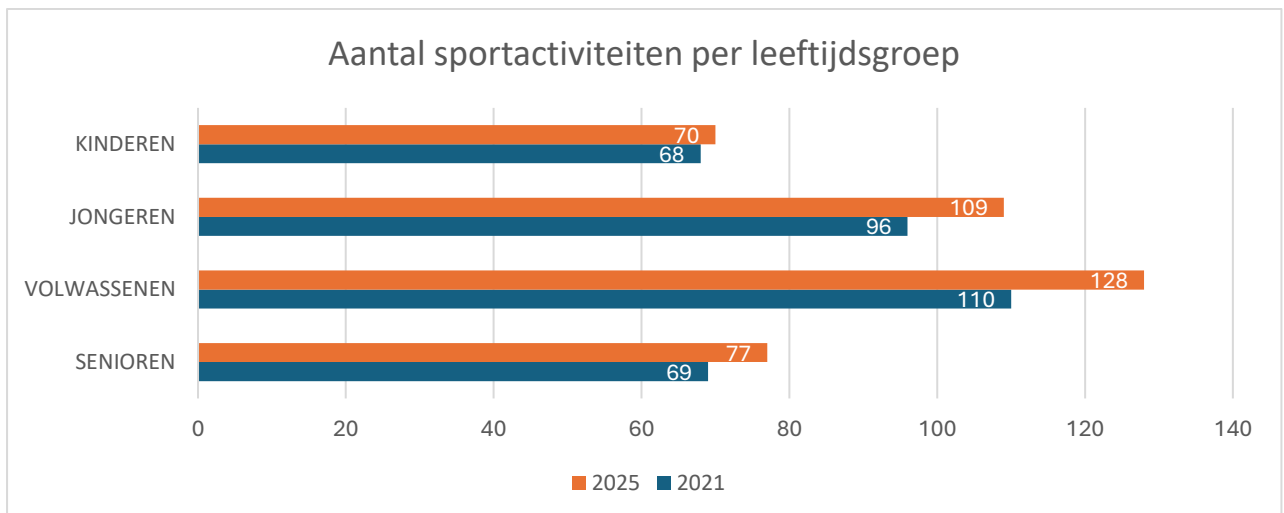
Figuur 1. Aantal sportaanbieders met aanbod voor mensen met een beperking per gemeente. Vergelijking tussen 2021 en 2025.

De grafiek laat zien hoe het aantal sportaanbieders per gemeente is verdeeld. Voor een overzicht van de totale ontwikkeling in Flevoland zijn de cijfers samengevoegd in Tabel 16. Tabel 16 geeft een overzicht van het aantal sportaanbieders, activiteiten (vormen van aanbod) en sporten in Flevoland.

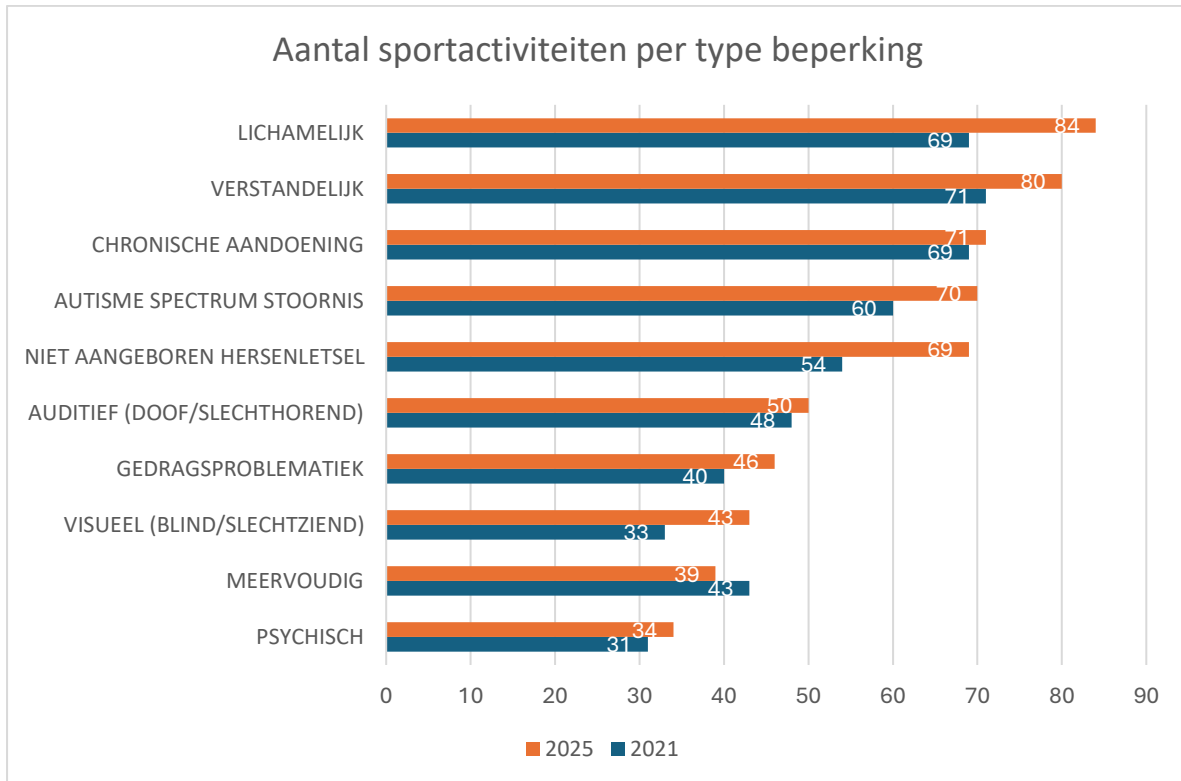
Tabel 16
Aantal sportaanbieders, activiteiten en sporten in Flevoland (vergelijking tussen 2021-2025)

Element	Cijfer	Beschrijving	Vergelijking met 2021
Aanbieders	105	Aantal sportaanbieders in Flevoland voor mensen met een beperking.	Dit is een stijging ten opzichte van de 85 aanbieders in 2021.
Activiteiten	151	Totaal aantal sport- en beweegactiviteiten dat deze aanbieders gezamenlijk aanbieden.	Dit aantal is gestegen ten opzichte van 126 activiteiten in 2021.
Diversiteiten	62	Totaal aantal verschillende sporten waarin deze activiteiten worden aangeboden.	Benadrukt de brede keuzemogelijkheid. Ook een groei ten opzichte van 57 sporten in 2021.

De 151 sport- en beweegactiviteiten kunnen worden onderverdeeld in doelgroep en soort beperking. Sommige sporten kunnen worden aangeboden voor meerdere doelgroepen en beperkingen tegelijkertijd. De doelgroep waar de meeste activiteiten voor worden aangeboden zijn de volwassenen, namelijk 128 activiteiten. Voor deze doelgroep is het aanbod ook het meest gestegen ten opzichte van 2021, namelijk met 18 activiteiten. Voor kinderen is het minste aanbod, namelijk 70 activiteiten. Voor deze doelgroep is het aantal activiteiten ook het minst toegenomen ten opzichte van 2021.

Figuur 2. Aantal sportactiviteiten per leeftijdsgroep. Vergelijking tussen 2021 en 2025

De activiteiten zijn ook in te delen naar soorten beperking. Veel activiteiten zijn gericht op meerdere beperkingen (UniekSporten, z.d.). Dit betekent dat mensen met verschillende beperkingen met elkaar kunnen sporten. Sportactiviteiten voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel en mensen met een lichamelijke beperking zijn het meest toegenomen, namelijk met 15 activiteiten. De beperking waar de meeste activiteiten voor zijn, is voor mensen met een lichamelijke beperking (84). Voor mensen met een psychische aandoening is er het minste aanbod, namelijk 34 sportactiviteiten.

Figuur 3. Aantal sportactiviteiten per beperking. Vergelijking tussen 2021 en 2025.

5. Sport- en bewegedrag

In dit hoofdstuk worden de resultaten weergegeven uit de enquêtes die zijn afgenomen onder de doelgroep. Hiermee wordt antwoord gegeven op twee deelvragen, namelijk:

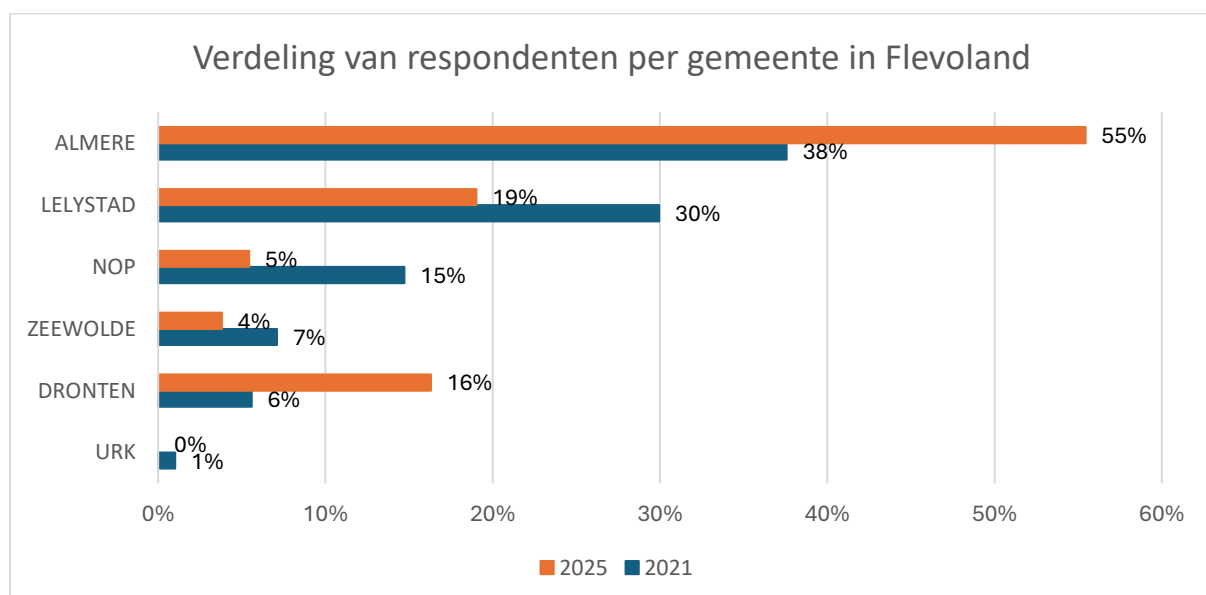
1. Wat is de sportparticipatie van mensen met een beperking in de provincie Flevoland?
2. Welke wensen en behoeften hebben inwoners met een beperking in de provincie Flevoland op het gebied van sport en bewegen?

5.1 Kenmerken van de doelgroep

Van het aantal respondenten is 61% man en 39% vrouw en meer dan de helft van de respondenten (53%) is jonger dan 20 jaar. Vier jaar geleden waren de meeste respondenten tussen de 30 en 40 jaar. Dat de respondenten in 2025 jonger zijn, is te verklaren omdat er meer gebruik is gemaakt van fysieke afname van vragenlijsten en dan vooral op speciaal onderwijs scholen.

5.2 Woonplaats

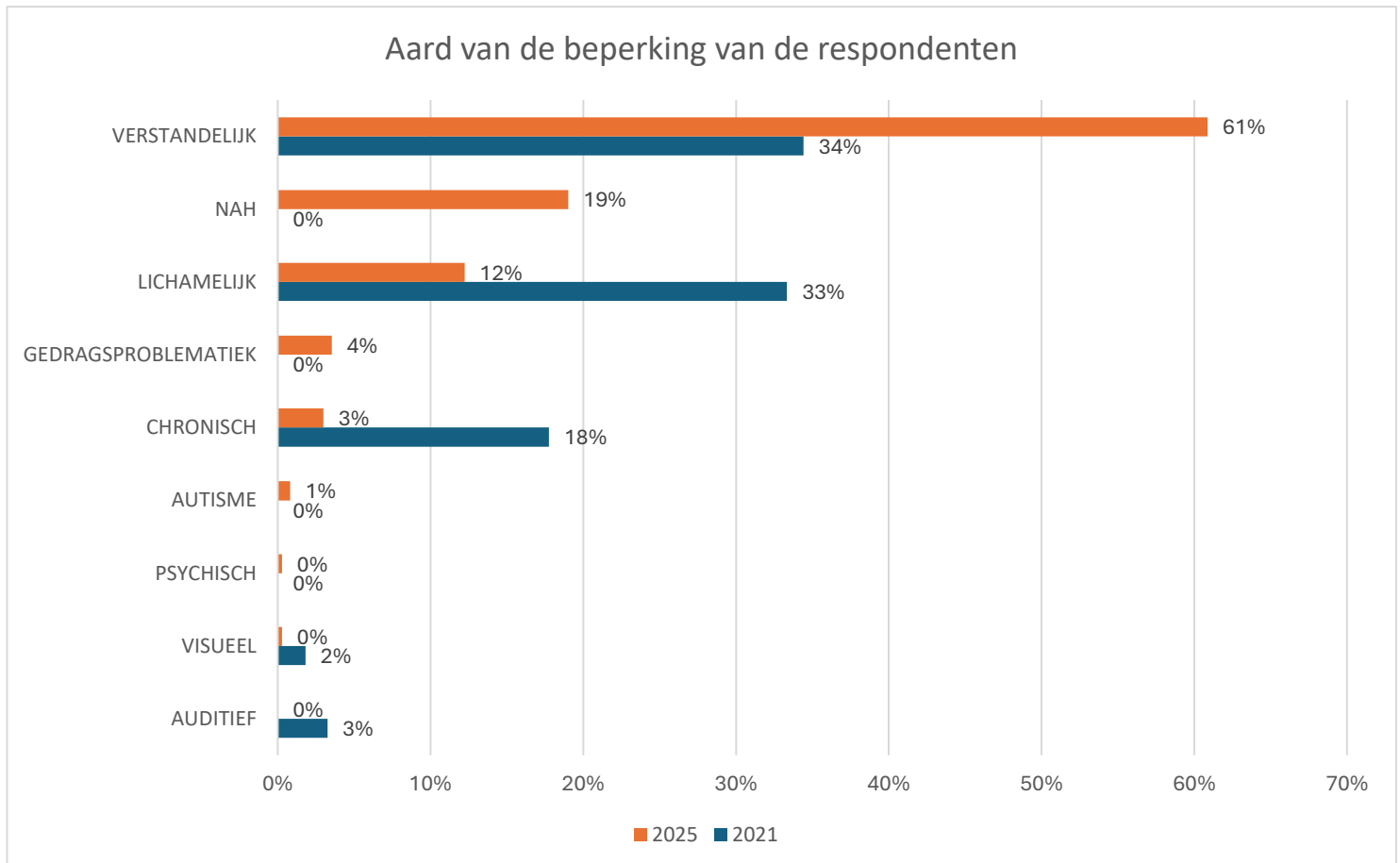
Om zoveel mogelijk mensen binnen de doelgroep te bevragen, is er in elke gemeente bij diverse organisaties gevraagd of zij open staan voor het afnemen van vragenlijsten voor provinciaal onderzoek. Het is helaas niet gelukt om in elke gemeente vragenlijsten af te nemen, ondanks veel inspanning om contact te krijgen. Op Urk is het niet gelukt om vragenlijsten af te nemen. Vier jaar geleden ging dit ook moeizaam en kwam er maar 1% van de respondenten van Urk. Het aantal respondenten per gemeente is met percentages weergegeven en daarin is te zien dat het grootste percentage uit Almere komt en het laagste percentage van Urk. Het percentage respondenten per gemeente is hieronder weergegeven:

Figuur 4. Percentage respondenten per gemeente in Flevoland, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=368)

5.3 Aard van beperking

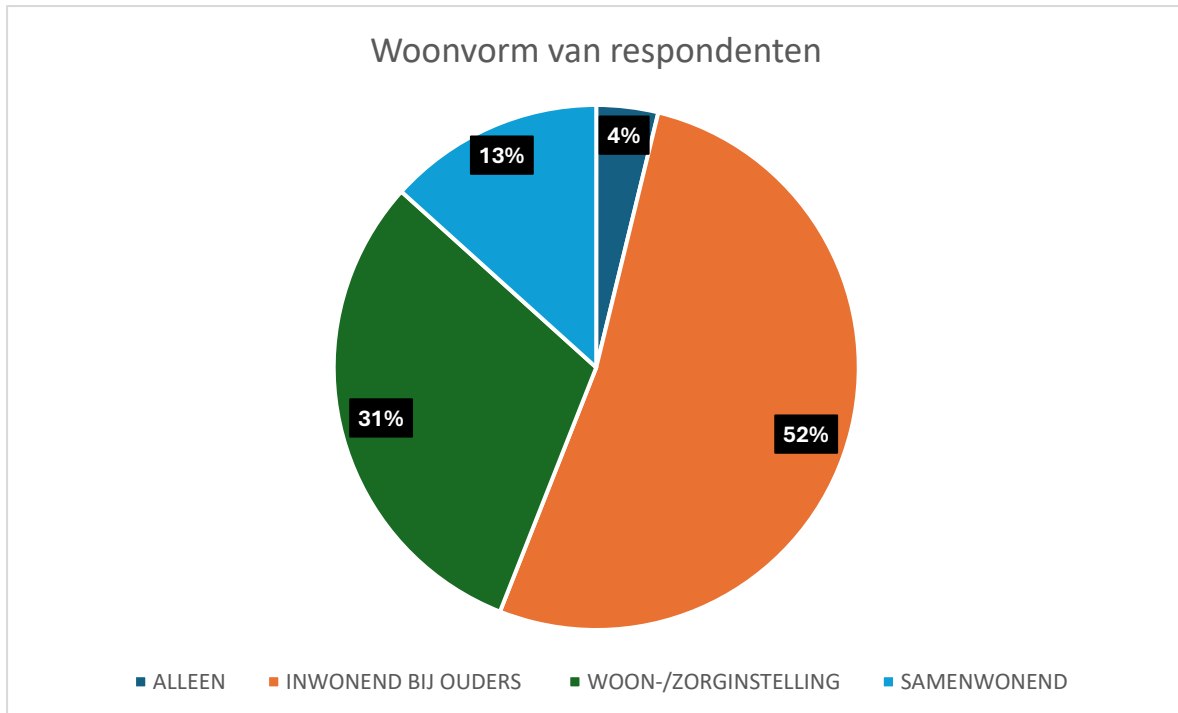
Aan de respondenten is gevraagd naar de aard van hun beperking. Zij konden één beperking aankruisen en dat was de meest dominante beperking. De beperkingen die het meest voorkomen zijn verstandelijke beperking en niet-aangeboren hersenletsel (NAH). De percentages zijn vergeleken met de resultaten van 2021 en daarin zijn verschillen te zien qua beperkingen. Het percentage van de meest dominante beperking van de respondenten is hieronder weergegeven:

Figuur 5. Percentage van beperkingen van de respondenten, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=368)

5.4 Woonsituatie

Aan de respondenten is gevraagd wat hun woonsituatie is. Doordat veel jonge mensen de vragenlijst hebben ingevuld, woont meer dan de helft (52%) van de respondenten nog bij zijn/haar ouders. 31% woont in een woon-/zorginstelling, 13% woont samen met een partner en 4% geeft aan op zichzelf te wonen. Hieronder een uitwerking van deze gegevens in een grafiek:

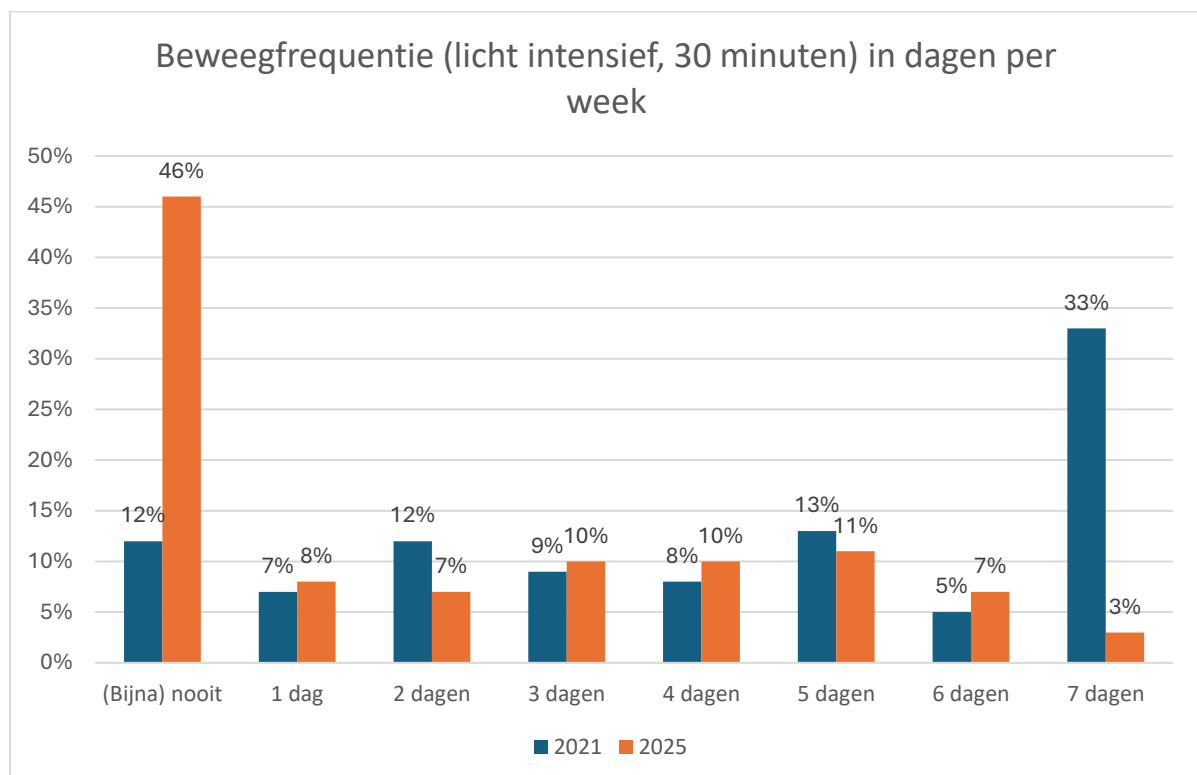

Figuur 6. Woonvorm respondenten 2025 uitgedrukt in percentages (N=368)

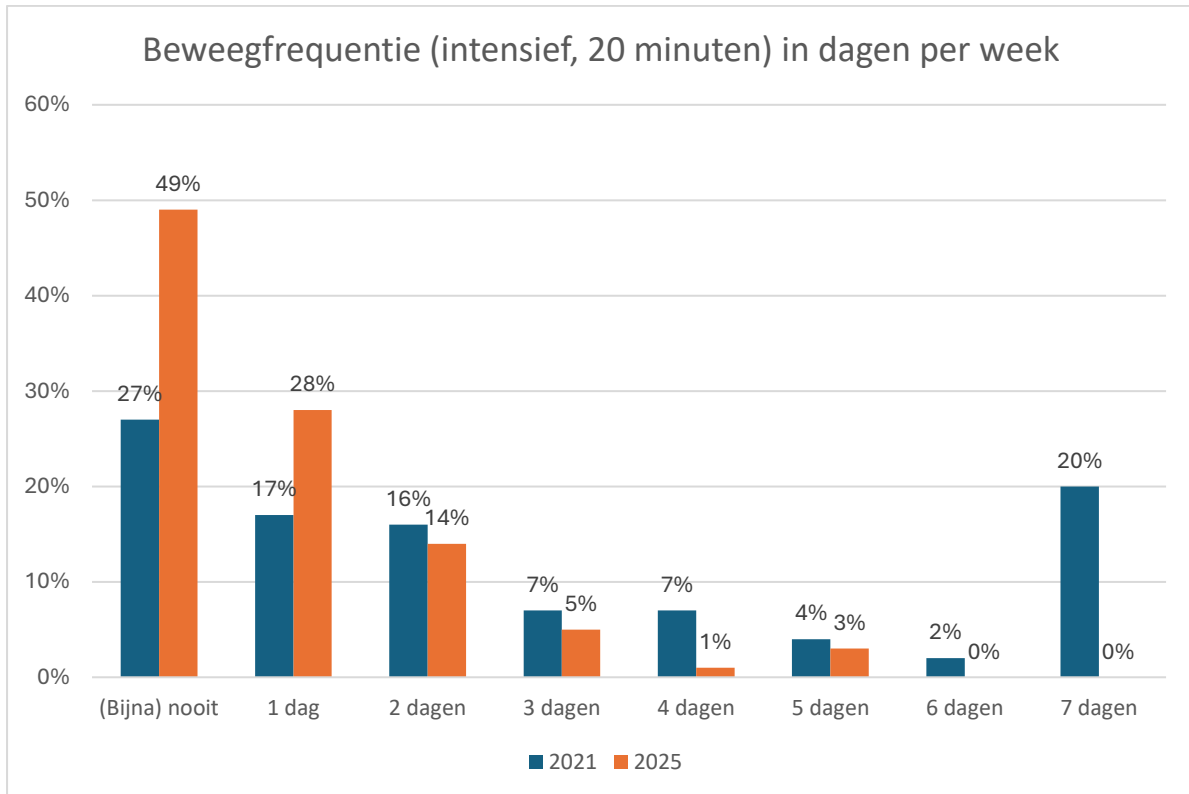
5.5 Bewegfrequentie

Iedereen weet dat bewegen goed voor je is. Er zijn beweegrichtlijnen vastgesteld die aangeven hoeveel je moet bewegen voor een goede gezondheid. De beweegnorm voor mensen met een beperking wijkt af van deze beweegrichtlijnen. Omdat de beweegnorm voor mensen met een beperking lastig te toetsen is, wordt gekeken naar sportdeelname en sportfrequentie.

Aan de respondenten is gevraagd hoe vaak zij, de afgelopen twaalf maanden, minimaal 30 minuten bewegen op een manier waarvan zij een beetje moe worden, zoals wandelen, fietsen, tuinieren of sporten. Ook is er gevraagd naar hoe vaak ze, de afgelopen twaalf maanden, minimaal 20 minuten bewegen waarvan ze echt moe worden. De resultaten worden vergeleken met het onderzoek van vier jaar geleden en daarin is te zien dat in 2025 bijna de helft van de respondenten aangeeft niet te bewegen, dit is een groot verschil ten opzichte van de resultaten van 2021. Ook geeft in 2025 0% van de respondenten aan dat ze 7 dagen per week minimaal 20 minuten intensief bewegen, terwijl in 2021 20% van de respondenten aangeeft 7 dagen per week minimaal 20 minuten intensief te bewegen. Een verklaring voor deze grote verschillen kan zijn dat niet één op één dezelfde respondenten zijn bevestigd als in het onderzoek van 2021. De resultaten worden hieronder weergegeven en daarin wordt een vergelijking gemaakt met het onderzoek van 4 jaar geleden:

Figuur 7. Bewegfrequentie licht intensief (30 min) in dagen per week, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=368)

Figuur 8. Bewegfrequentie intensief (20 min) in dagen per week, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=368)

5.6 Sportparticipatie

Aan de respondenten is ook gevraagd of zij momenteel aan sport doen. Hieronder een overzicht van de sportparticipatie weergegeven in een tabel: in deze tabel is te zien dat net iets minder dan de helft van de respondenten (49%) momenteel aan sport doet. Dit is een stijging ten opzichte van het onderzoek van 2021, waarin 30% van de respondenten aangeeft momenteel aan sport te doen.

Tabel 17

Sportparticipatie respondenten uitgedrukt in percentages

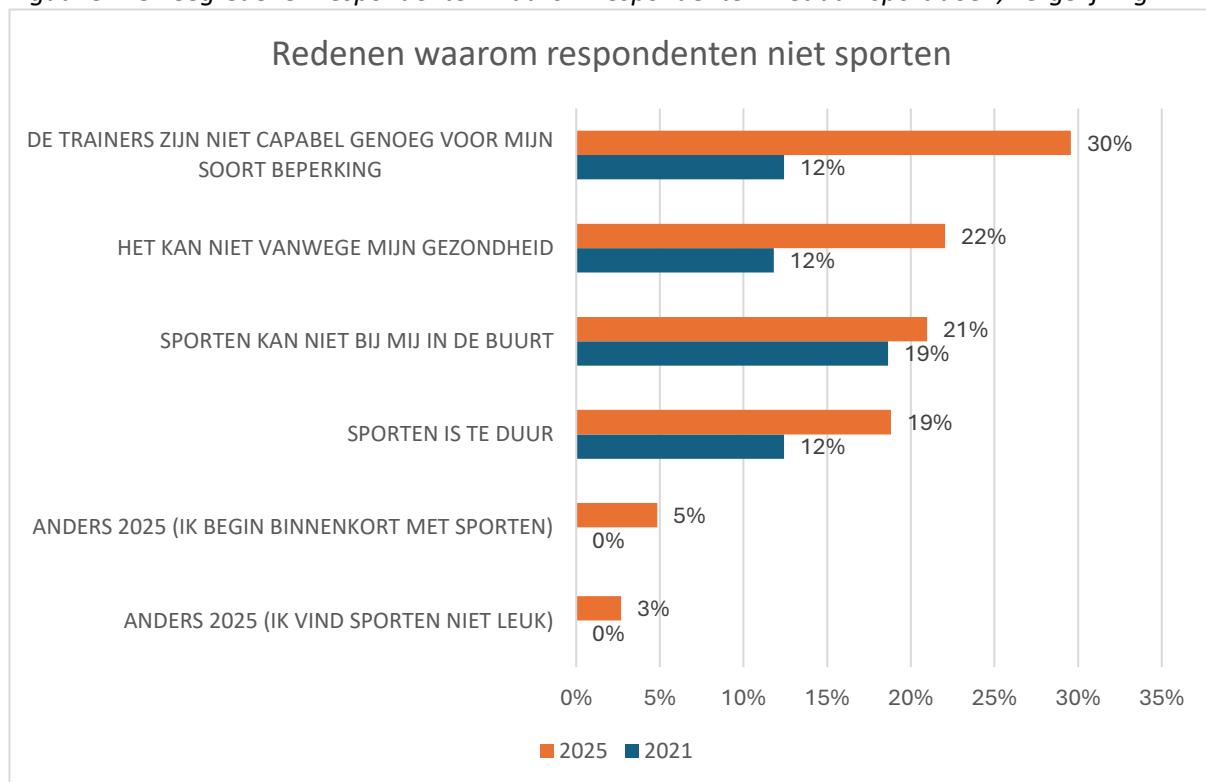
Sportparticipatie	Percentage
Ja, ik doe momenteel aan sport	49%
Nee, ik doe momenteel niet aan sport	51%

N=368

5.7 Beweegredenen

Zoals hierboven staat weergegeven beweegt een groot deel van de respondenten niet. Net iets meer dan de helft van de respondenten geeft dus aan in het afgelopen jaar niet te hebben gesport. Om erachter te komen waarom de respondenten wel/niet sporten is gevraagd wat redenen zijn waarom zij wel/niet een sport beoefenen. Wat opvalt aan de antwoorden van de respondenten is dat 30% van de mensen die niet sport, aangeeft dat dit komt doordat trainers niet deskundig genoeg zijn voor hun soort beperking. De andere antwoorden die hoog scoren zijn, het kan niet vanwege mijn gezondheid (22%), sporten kan niet bij mij in de buurt (21%) en sporten is te duur (19%). In het onderzoek van 2021 hadden we te maken met het coronavirus en daarom scoorde deze oorzaak het hoogst (24%). Andere antwoorden die hoog scoorden waren, sporten kan niet bij mij in de buurt (15%), sporten is te duur (13%) en de trainers en coaches weten niet genoeg van mijn beperking (11%) (Van Erp, 2021). Voor een volledige weergave van de grafiek verwijs ik u naar bijlage 1.

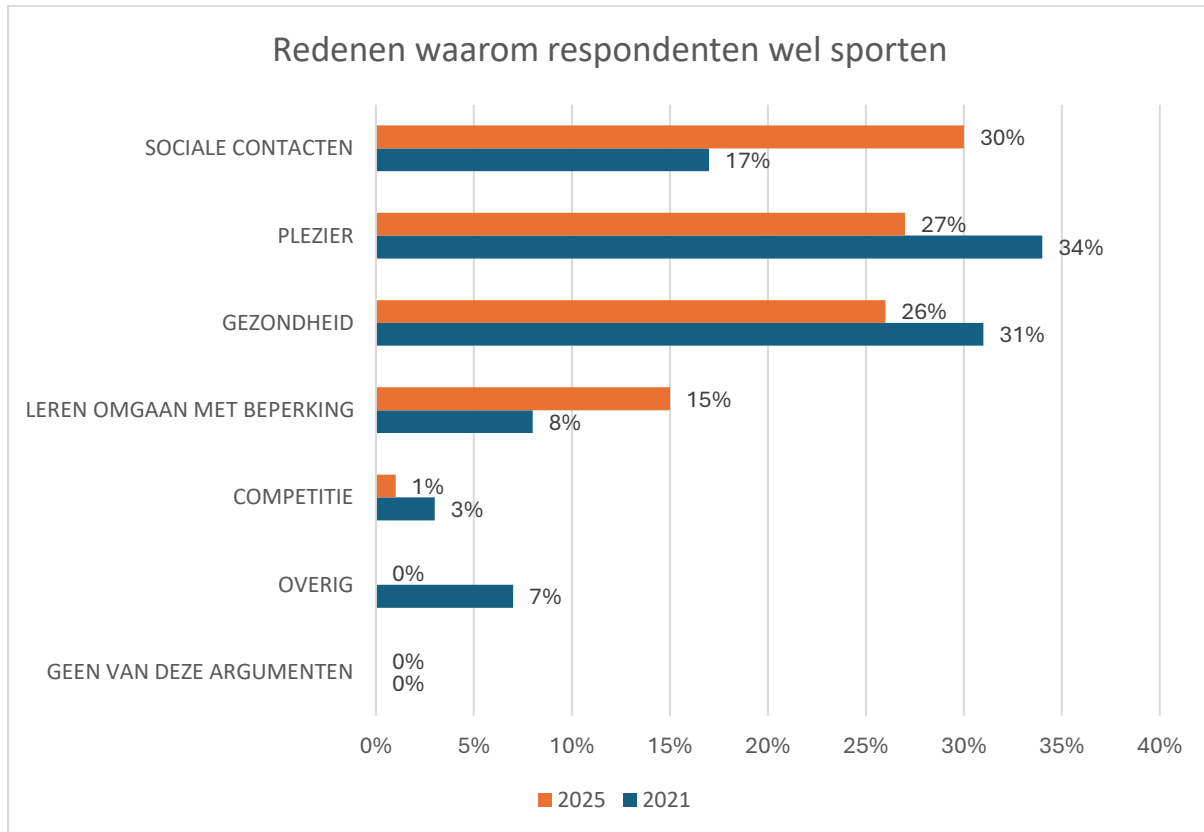
Figuur 9. Beweegredenen respondenten waarom respondenten niet aan sport doen, vergelijking

tussen 2021 en 2025 (N=186)

Nu de externe belemmeringen (corona) en de fysieke barrières grotendeels zijn opgelost, verschuift de focus van de doelgroep naar de kwaliteit en deskundigheid van de begeleiding. Dit toont aan dat er een noodzaak is voor training en bewustzijn onder sportbegeleiders.

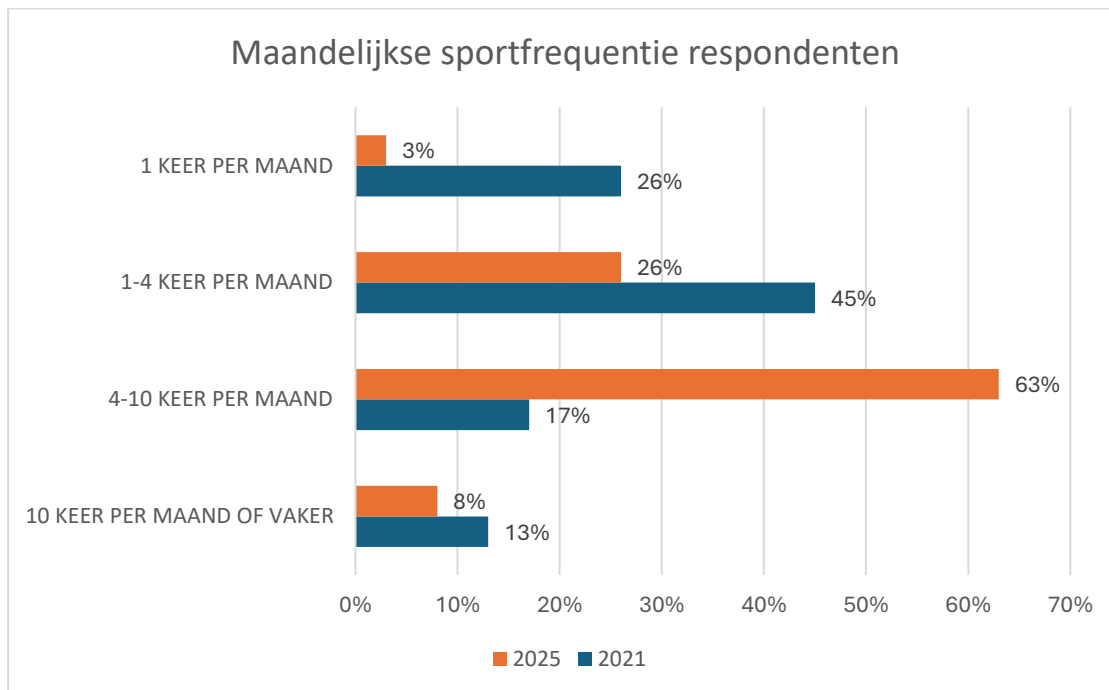
Kijkend naar de argumenten die mensen geven waarom zij wel sporten geven de meeste respondenten aan dat ze dit doen om sociale contacten te onderhouden (30%). Verder geven veel respondenten aan dat plezier (27%) en gezondheid (26%) voor hen ook belangrijke redenen zijn om te sporten. In het onderzoek van 2021 zijn dit ook de antwoorden die het hoogste scores. Een vergelijking met de cijfers van 2025 en 2021 wordt hieronder weergegeven:

Figuur 10. Bewegredenen respondenten waarom zij wel aan sport doen, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=472, meerdere antwoorden mogelijk)

5.8 Sportfrequentie

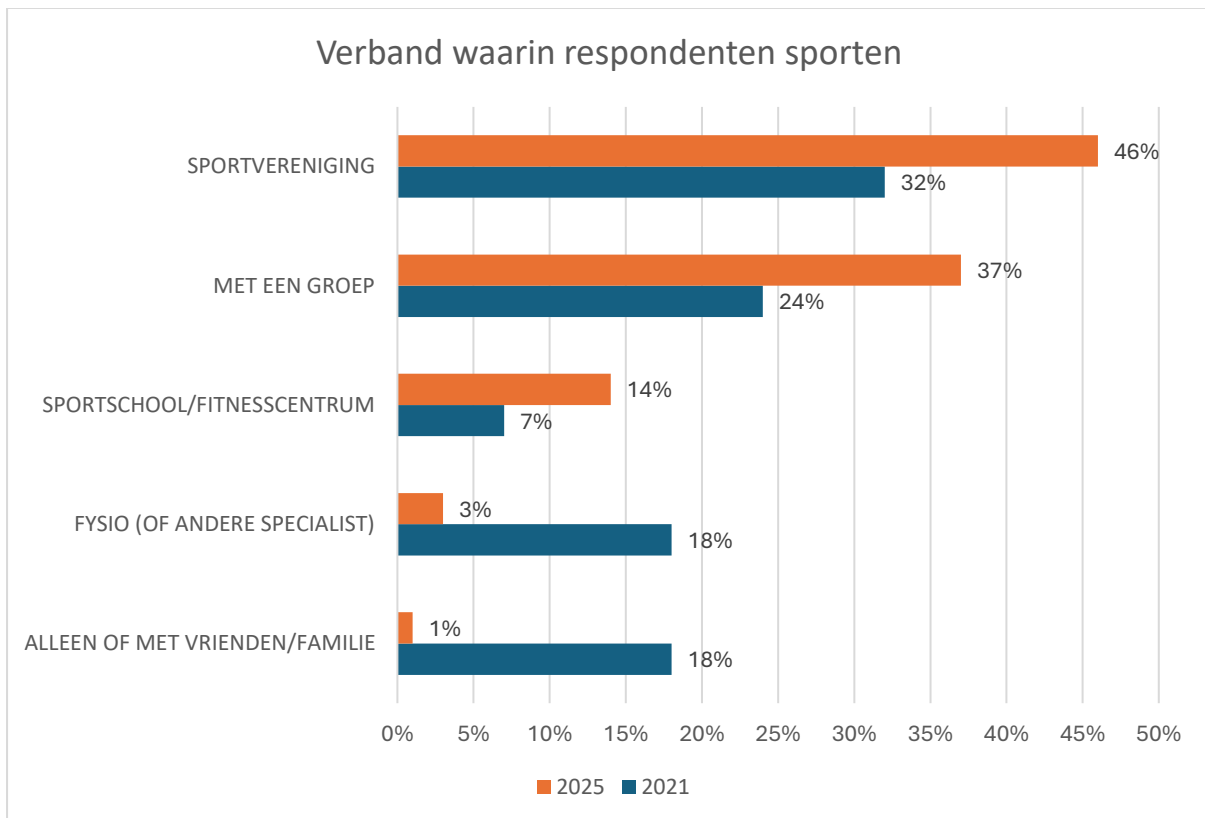
Aan de mensen die sporten is gevraagd hoe vaak zij het afgelopen jaar per maand hebben gesport. Hieruit komt naar voren dat een groot deel van de respondenten (63%) aangeeft 4-10 keer per maand te sporten. Als we kijken naar de cijfers van 2021 dan sport het grootste gedeelte van de respondenten (45%) tussen de 1-4 keer per maand. Van de mensen die sporten is een groot gedeelte meer gaan sporten, hieronder een vergelijking tussen 2025 en 2021:

Figuur 11. Maandelijke sportfrequentie respondenten, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=179)

5.9 Sportverband

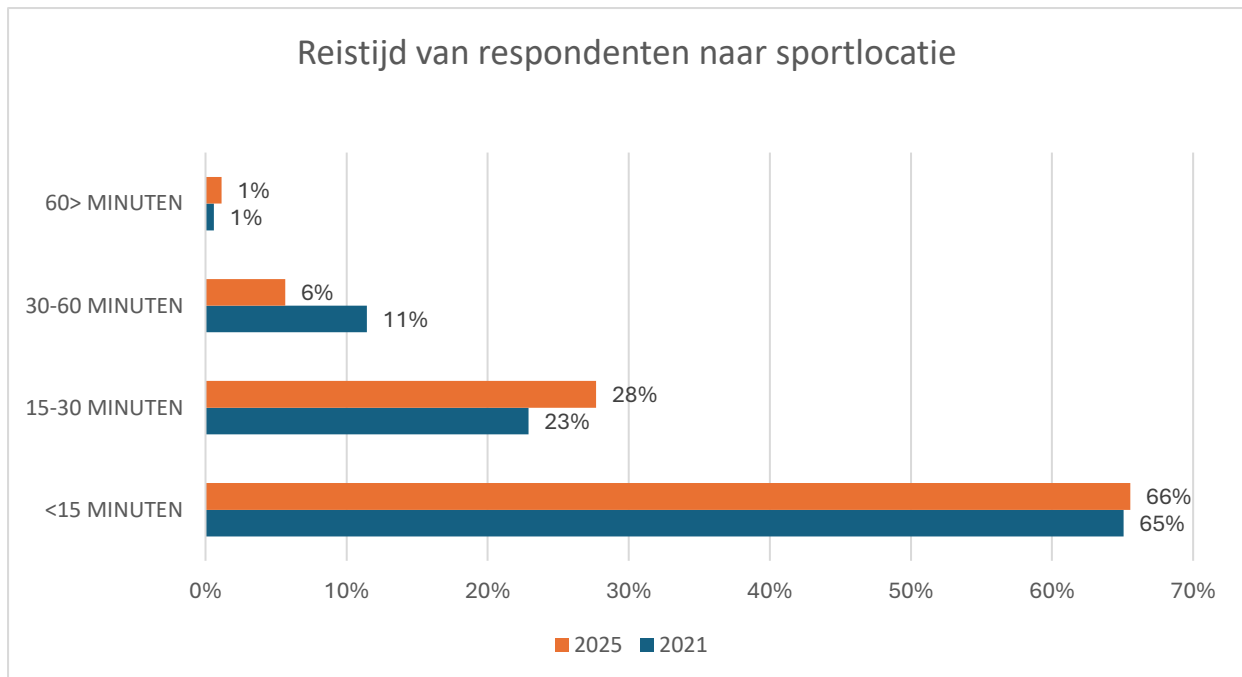
Aan de respondenten is gevraagd in welke vorm zij sporten. De meeste respondenten sporten bij een sportvereniging (46%). Verder sporten er ook veel mensen in een groep (37%). Dit zijn mensen die bij hun dagbesteding/woonlocatie sporten of bij sportgroepen van Super COOL! Een groot verschil is te zien in het sporten bij een specialist. In 2021 geeft 18% van de respondenten aan bij een specialist te sporten, terwijl dit in 2025 3% is. Ook steeds minder mensen zijn alleen of met vrienden en familie (ongeorganiseerd) gaan sporten, dit aantal is in 2021 18% en in 2025 1%.

Figuur 12. Sportverband respondenten, vergelijking tussen 2021 en 2025, (N=190, meerdere antwoorden mogelijk)

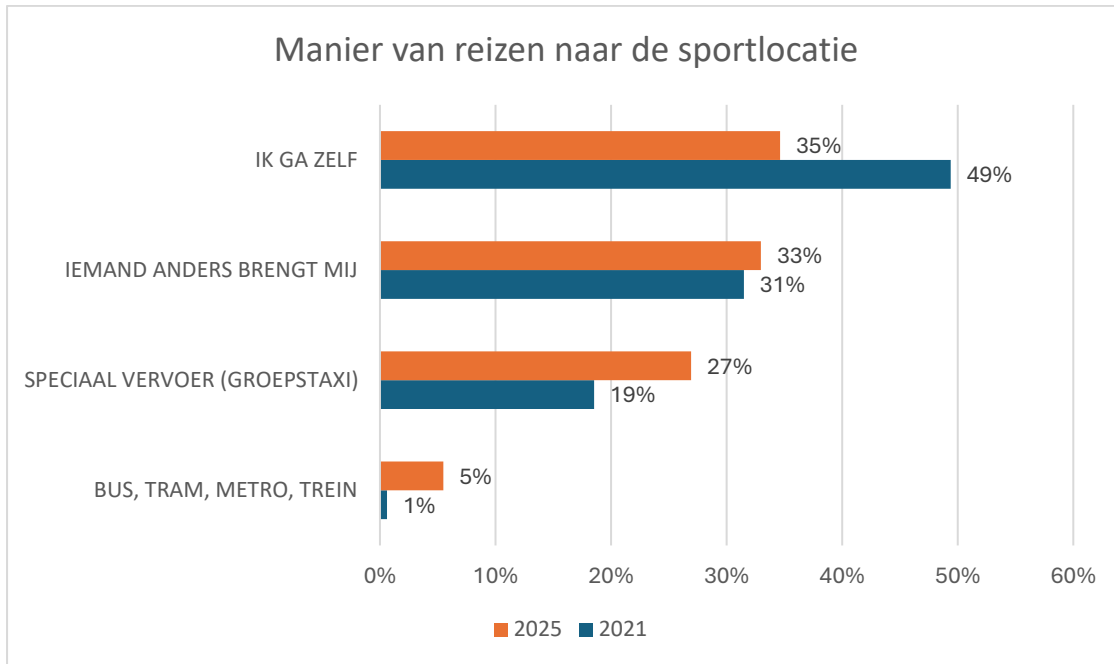
5.10 Reistijd en vervoer

De reistijd om op de sportlocatie te komen is voor twee op de drie respondenten minder dan een kwartier (66%), dit is een kleine stijging ten opzichte van 2021. Verder is te zien dat de respondenten steeds minder lang onderweg zijn om op hun sportlocatie te komen.

Figuur 13. Reistijd van respondenten naar sportactiviteit, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=177)

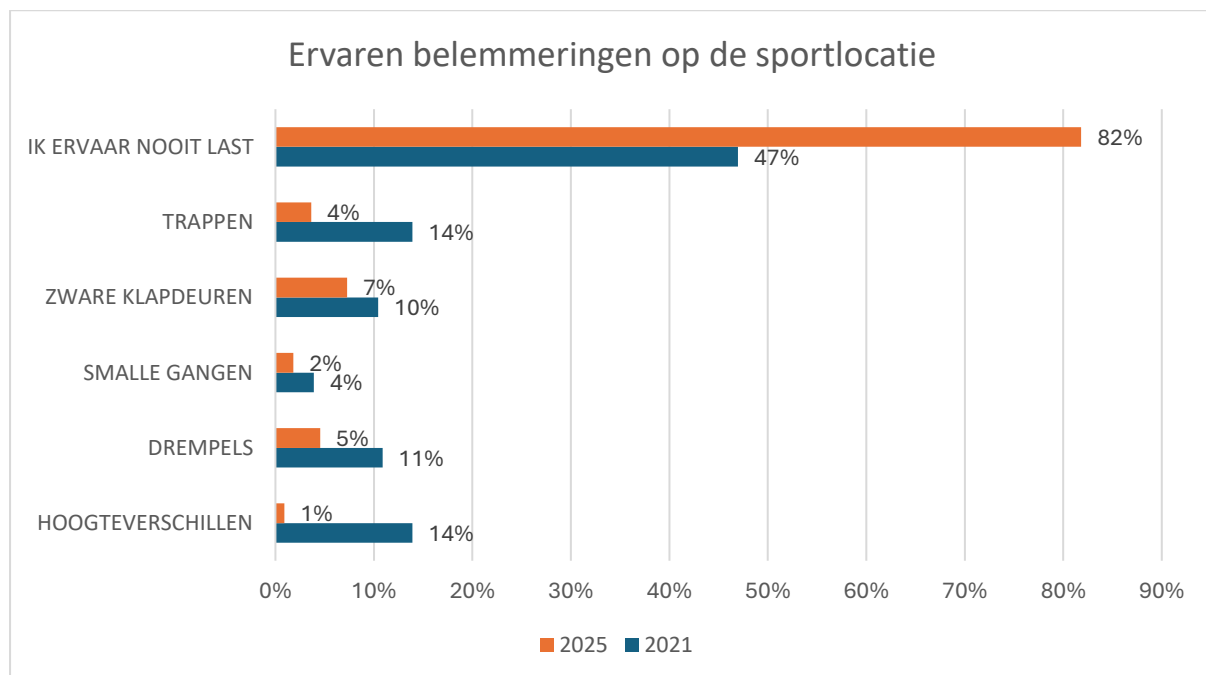
Aan de respondenten is ook gevraagd hoe zij naar hun sportlocatie gaan. Een meerderheid van de respondenten geeft aan zelf naar de sportlocatie te reizen (35%). Hierin is een daling te zien ten opzichte van 2021 toen 49% van de respondenten aangaf zelf naar de sportlocatie te reizen. Verder is er een stijging te zien ten opzichte van 2021 bij de andere antwoorden (zie figuur 12). Wat opvalt is dat de respondenten van 2025 meer afhankelijk zijn van iemand anders als het gaat om vervoer. Een verklaring hiervoor is dat meer dan de helft van de respondenten onder de 20 jaar is.

Figuur 14. Manier van reizen naar de sportvereniging van de respondenten, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=182)

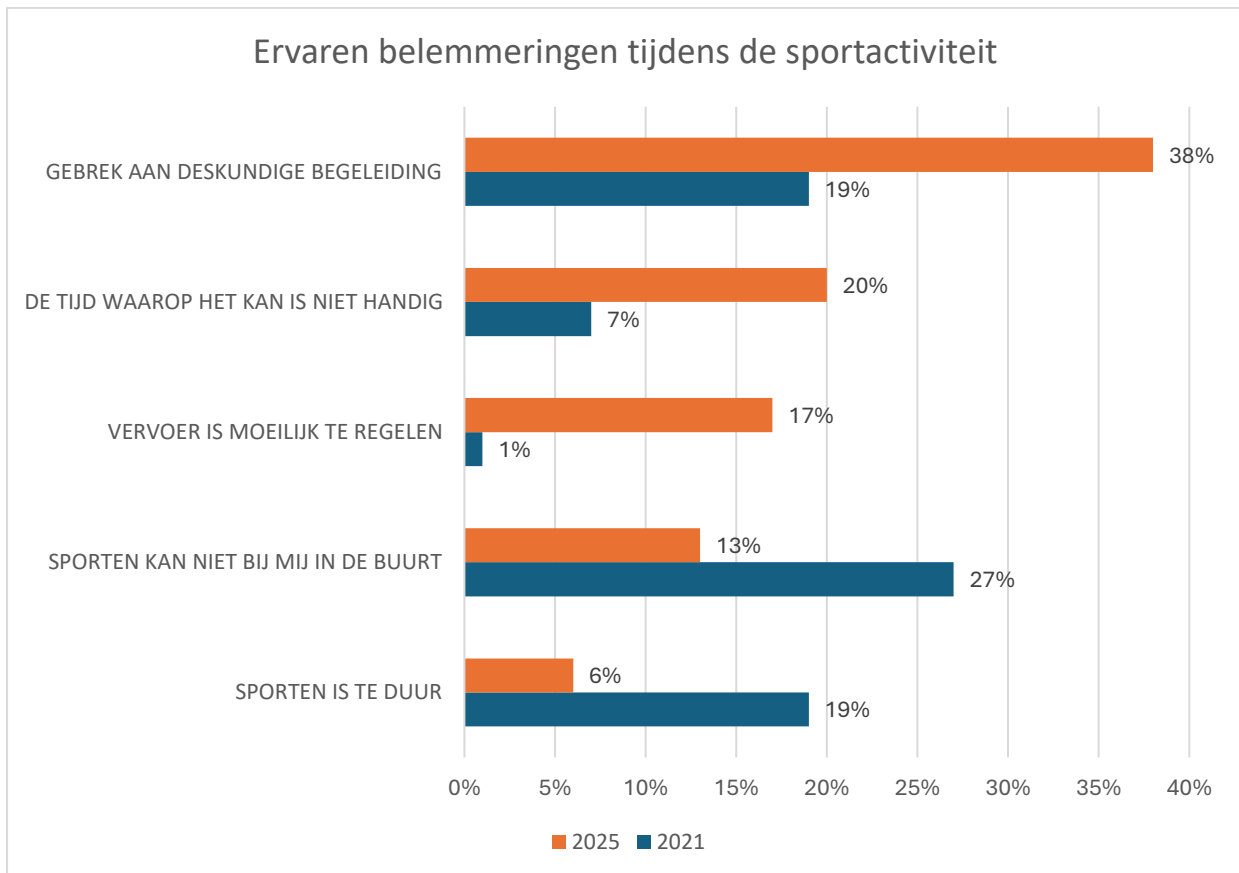
5.11 Belemmeringen sportplek/sportactiviteit

Aan de respondenten die in de vragenlijst hebben aangegeven dat ze aan sport doen, is gevraagd wat voor belemmeringen zij ervaren op hun sportplek. Hierbij is een grote stijging te zien ten opzichte van 2021 in het percentage respondenten dat aangeeft nooit moeilijkheden te ervaren op de sportplek. In 2021 geeft 47% aan nooit moeilijkheden te ervaren op de sportplek en in 2025 geeft 82% van de respondenten dit aan. Verder is er bij de andere belemmeringen een afname te zien. De grote stijging van het aantal respondenten dat geen moeilijkheden ervaart op hun sportplek is positief. Een verklaring hiervoor is dat veel respondenten op het speciaal onderwijs sporten en deze omgeving is ingericht op mensen met een beperking.

Figuur 15. Ervaren belemmeringen door de respondenten op hun sportplek, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=110)

Aan de mensen die momenteel sporten is ook gevraagd of zij tijdens de sportactiviteit belemmeringen ervaren. Hier gaf een meerderheid van de respondenten aan dat er gebrek is aan deskundige begeleiding (38%). Verder vindt 20% van de respondenten ook dat de tijd waarop de sportactiviteit wordt aangeboden niet handig is en 17% van de respondenten geeft aan dat vervoer moeilijk te regelen is. Hierbij is een verband te zien met de manier waarop de respondenten naar hun sportlocatie gaan. Hier geeft namelijk 60% aan dat ze afhankelijk zijn van iemand die hen brengt of dat ze afhankelijk zijn van speciaal vervoer. Voor een volledige weergave van de antwoorden verwijs ik u door naar bijlage 2.

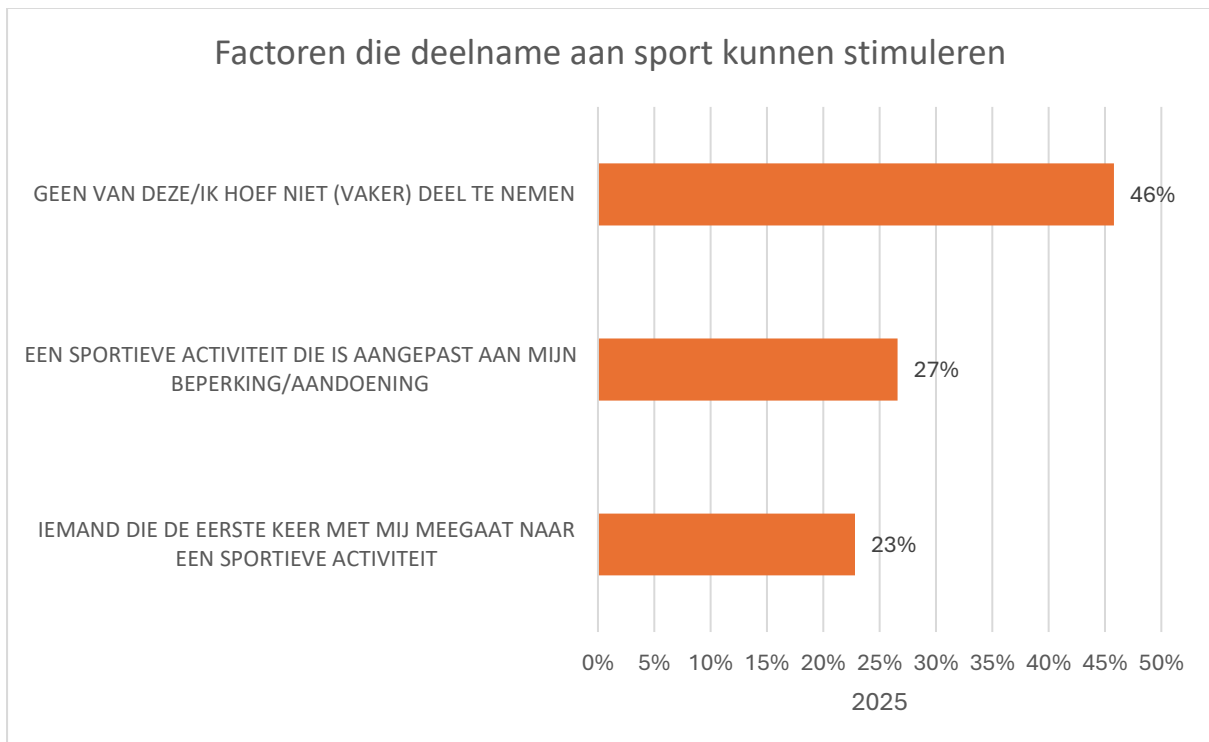

Figuur 16. Ervaren belemmeringen door respondenten tijdens de sportactiviteit, vergelijking tussen 2021 en 2025 (N=307, meerdere antwoorden mogelijk)

Het gebrek aan deskundige begeleiding (38%) toont aan dat het probleem van deskundigheid niet alleen een drempel is om te beginnen, maar een structureel kwaliteitsprobleem is dat ook de sportbeleving van bestaande sporters negatief beïnvloedt.

5.12 Stimulering

Aan de respondenten is gevraagd wat hen eventueel kan helpen om (vaker) deel te nemen aan sport. Er zijn drie antwoorden die eruit springen. Het antwoord dat het meest is gegeven, is dat respondenten aangeven niet (vaker) deel te hoeven nemen aan sport (46%). Verder geeft 27% van aan dat ze graag een sportieve activiteit willen die is aangepast aan hun beperking/aandoening. En 23% geeft aan dat ze graag willen dat er iemand de eerste keer met hen meegaat naar een sportieve activiteit. Voor een volledige weergave van de antwoorden verwijs ik u naar bijlage 3.

Figuur 17. Sportstimulering die nodig is voor de respondenten 2025, (N=391, meerdere antwoorden mogelijk)

De wens voor persoonlijke begeleiding naar de activiteit (23%) kan een directe oplossing zijn voor het probleem dat 51% van de niet sporters wel graag zou willen sporten. Het aanbieden van een buddy of begeleider kan de drempel van de eerste stap wegnemen.

5.13 Actiepunten gemeente

De respondenten uit de verschillende gemeenten hebben acht mogelijke actiepunten gerangschikt naar prioriteit (1 = hoogste prioriteit, 8 = laagste prioriteit). Deze actiepunten zijn punten waarvan de respondenten vinden dat ze moeten worden aangepakt in hun gemeente. Per organisatie is op basis van de opgegeven rangnummers een totaalscore berekend door de cijfers per actiepunt op te tellen. Vervolgens zijn deze totaalscores per organisatie samengevoegd om een overkoepelende rangorde op te stellen. Het actiepunt met de laagste totaalscore werd beschouwd als de hoogste prioriteit. Bij gelijke totaalscores is gekeken naar het gemiddelde van de rangnummers per organisatie om de uiteindelijke volgorde te bepalen.

Figuur 18

Actiepunten die respondenten belangrijk vinden 2025

Rang	Actiepunt	Gemiddelde score	Totaalscore
1	Beter vervoer naar de sportplek	3,1	19
2	Financiële ondersteuning om te kunnen sporten	3,2	19
3	Meer mogelijkheden voor mensen met een beperking om te sporten bij een reguliere vereniging	4	24
4	Elkaar in contact brengen om te kunnen sporten	4,7	28
5	Meer promotie voor sporten voor mensen met een beperking	4,8	29
5	Meer aandacht besteden aan sporten voor mensen met een beperking	4,8	29
6	Meer sporten organiseren voor mensen met een beperking	5,3	32
7	Meer (openbare) sportplekken voor mensen met een beperking	5,5	33

N=368

De hoge mate van afhankelijkheid van vervoer naar de sportplek gecombineerd met de ervaren moeilijkheid van het regelen van vervoer (17%) verklaart direct waarom 'Beter Vervoer naar de sportplek' de hoogste prioriteit (Top 1) heeft op de actielijst voor de gemeentes.

6. Conclusie

Doelstelling en onderzoeksvragen

Het onderzoek is gericht op het verkrijgen van inzicht in het aantal inwoners van de provincie Flevoland met een beperking, de aard en mate waarin deze beperkingen voorkomen en het sport- en beweeggedrag van deze inwoners. Daarnaast is onderzocht welke wensen en behoeften mensen met een beperking hebben op het gebied van sport en bewegen.

Vanuit deze doelstelling zijn de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

1. Wat zijn de demografische gegevens van mensen met een beperking in de provincie Flevoland, uitgesplitst naar aantal en type beperking?
2. Wat is het huidige sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking in de provincie Flevoland?
3. Wat is de sportparticipatie van mensen met een beperking in de provincie Flevoland?
4. Welke wensen en behoeften hebben inwoners met een beperking in de provincie Flevoland op het gebied van sport en bewegen?

Conclusies:

Ontwikkelingen in Sportdeelname en -aanbod voor Mensen met een Beperking in Flevoland (2021-2025)

De onderzoeken 'Onbeperkt in Beweging 2021' en 'Onbeperkt in Beweging 2025' zijn cruciaal om inzichten op te doen met betrekking tot sportparticipatie, wensen, behoeften en het beschikbare aanbod voor mensen met een beperking in de provincie Flevoland. Doordat deze onderzoeken elke drie jaar worden uitgevoerd, ontstaat de mogelijkheid om ontwikkelingen goed met elkaar te vergelijken. De resultaten van 2021 en 2025 laten daarbij enkele verschuivingen zien en aandachtspunten die relevant blijven.

1. Sportparticipatie en -frequentie: Een Duurzame Stijging

Een van de meest opvallende conclusies is de duidelijke toename in de sportparticipatie onder mensen met een beperking in Flevoland. Waar in 2021 nog 30% van de respondenten aangeeft minimaal één keer per week te sporten, is dit percentage in 2025 gestegen naar 49,5% van de respondenten. Naast de deelnamefrequentie is ook de sportfrequentie voor actieve sporters toegenomen. In 2025 geeft een meerderheid van de sporters (63%) aan 4-10 keer per maand te sporten, een significante stijging ten opzichte van 2021 toen het grootste deel (45%) 1-4 keer per maand sportte. Dit laat zien dat mensen die eenmaal de stap naar sporten hebben gezet, dit ook vaker zijn gaan doen.

2. Invloed van Externe Factoren: Het Einde van COVID-19

De coronapandemie heeft in 2021 een grote, negatieve invloed op de sportdeelname gehad. Dit heeft tot een daling geleid in sportparticipatie van 58% in 2018 naar 30% in 2021. De coronamaatregelen werden toen gezien als de grootste belemmering om niet te sporten. Het onderzoek van 2025 laat zien dat het coronavirus 'niet meer even relevant is als vier jaar geleden'. Het ontbreken van deze maatregelen speelt een belangrijke rol in de heropleving en toename van de sportparticipatie in 2025.

3. Verbeterde Toegankelijkheid en Afnemende Belemmeringen op Locatie

De sportlocaties lijken steeds toegankelijker te worden voor mensen met een beperking. In 2025 sport twee op de drie respondenten (66%) op minder dan een kwartier reistijd van huis, een lichte stijging ten opzichte van 2021. Ook de mate van zelfstandig reizen naar sportlocaties blijft hoog.

Een belangrijke verbetering is te zien in de ervaren belemmeringen op de sportplek. In 2025 geeft maar liefst 82% van de respondenten aan nooit moeilijkheden te ervaren op de sportplek, een aanzienlijke stijging vergeleken met 47% in 2021. Een mogelijke verklaring voor deze toename is dat in 2025 relatief veel leerlingen uit het speciaal onderwijs aan het onderzoek hebben deelgenomen. Deze groep sport voornamelijk op schoollocaties, waar de sportvoorzieningen doorgaans beter zijn afgestemd op hun behoeften en daardoor beter toegankelijk zijn.

Terwijl de ervaren belemmeringen op locaties afnemen, blijven er andere uitdagingen. In 2025 geeft een meerderheid van de respondenten die wel sporten aan dat er een gebrek is aan deskundige begeleiding (38%) en dat de tijd van de sportactiviteit niet handig is (20%). Vervoer blijft een punt van aandacht, waarbij 17% van de respondenten aangeeft dat het regelen van vervoer moeilijk is en 60% afhankelijk is van iemand die hen brengt of van speciaal vervoer.

4. Groei in Sportaanbod, maar Noodzaak tot Afstemming

Het sportaanbod voor mensen met een beperking in Flevoland blijft groeien. Tussen 2021 en 2025 is het aantal sportaanbieders gestegen van 85 naar 105 en het aantal activiteiten van 126 naar 151. Lelystad toont de grootste stijging in aanbieders, terwijl op Urk het aantal is afgenomen. Er is een toename in activiteiten voor volwassenen en voor specifieke beperkingen zoals niet-aangeboren hersenletsel en lichamelijke beperkingen. Bovendien wordt ingezet op inclusiviteit, waarbij veel activiteiten geschikt zijn voor meerdere doelgroepen, wat mensen met verschillende beperkingen in staat stelt samen te sporten.

Toch is er in 2025 nog steeds een verschil te zien in de redenen waarom mensen niet sporten. Naast gezondheidsproblemen (22%) en kosten (19%), geeft 30% van de niet-sporters aan dat trainers niet deskundig genoeg zijn voor hun specifieke beperking. Dit benadrukt de noodzaak voor training en bewustzijn onder sportbegeleiders.

5. Demografische Veranderingen en Respondentenpopulatie

Het aantal respondenten van het onderzoek in 2025 (368 respondenten) was aanzienlijk groter dan die in 2021 (212 respondenten). Dit komt door een sterke vertegenwoordiging van jongeren in 2025 (53%). In 2021 vielen de meeste respondenten tussen de 30 en 40 jaar. Deze verandering wordt verklaard door de toegenomen fysieke afname van vragenlijsten op scholen voor speciaal onderwijs. Deze demografische verschillen zijn relevant bij het interpreteren van de percentages tussen de twee metingen. Toch is de gehanteerde methodologie vergelijkbaar genoeg om trends en veranderingen te signaleren.

6. Motivatie voor Sporten: Sociaal, Plezier en Gezondheid

De belangrijkste redenen om wel te sporten zijn consistent gebleven tussen 2021 en 2025. In beide periodes worden sociale contacten (30% in 2025), plezier (27%) en gezondheid (26%) als de voornaamste drijfveren genoemd. Dit benadrukt het belang van het aanbieden van sportactiviteiten die deze aspecten bevorderen. Wat stimulering betreft, geven respondenten in 2025 aan behoefte te hebben aan een aangepaste sportieve activiteit (27%) en begeleiding bij de eerste deelname (23%). Dit sluit aan bij de aanbeveling van 2021 om te investeren in sportstimulering en het wegnemen van drempels.

7. Gemeentelijke bevindingen (gebaseerd op interviews)

Er is een duidelijk verschil waarneembaar tussen het expliciet geformuleerde beleid van de provincie Flevoland en het beleid op lokaal niveau. Waar de provincie in haar beleid het aangepast sporten expliciet benoemt en hiervoor duidelijke doelstellingen formuleert, ontbreekt dit in de meeste gemeenten. Op gemeentelijk niveau valt aangepast sporten vaak onder bredere thema's zoals inclusie en diversiteit of alle inwoners. Hierdoor ontbreekt specifieke aandacht voor de doelgroep en zijn er zelden concrete doelen of actiepunten geformuleerd.

Gemeenten vervullen over het algemeen een opdracht gevende en faciliterende rol in het sportbeleid. De uitvoering daarvan is grotendeels afhankelijk van de inzet van individuele professionals, zoals buurtsportcoaches. Binnen deze groep is een sterke motivatie en betrokkenheid zichtbaar om mensen met een beperking te bereiken en te ondersteunen, wat een belangrijke succesfactor vormt in de lokale uitvoering.

Toch bestaan er nog verschillende knelpunten en vraagstukken. Een gezamenlijke uitdaging binnen vrijwel alle gemeenten is het bereiken van de zogenoemde 'onzichtbare doelgroep': mensen met een beperking die niet bekend zijn bij zorginstellingen of via de gebruikelijke kanalen zoals de WLZ of WMO. Daarnaast blijkt uit het onderzoek onder de doelgroep dat het gebrek aan deskundige begeleiding door trainers de grootste belemmering vormt voor zowel niet-sporters (30%) als actieve sporters (38%). Ook het organiseren van passend vervoer en de samenwerking tussen sport en zorg blijven aanhoudende knelpunten. Vervoer wordt bovendien door de doelgroep zelf als de grootste verwachte belemmering ervaren.

Gezamenlijk wijzen deze bevindingen op de noodzaak van provinciale coördinatie en ondersteuning, om te komen tot een meer uniform en duurzaam sportlandschap voor mensen met een beperking in Flevoland.

Algemene Conclusie

Samenvattend laten de onderzoeken 'Onbeperkt in Beweging 2021' en 'Onbeperkt in Beweging 2025' een positieve ontwikkeling zien in de sportparticipatie van mensen met een beperking in Flevoland. De afwezigheid van COVID-19-gerelateerde maatregelen heeft duidelijk bijgedragen aan de toename van deelname en frequentie. De toegankelijkheid van sportlocaties is verbeterd en ervaren fysieke belemmeringen zijn afgenomen. Echter, aandachtspunten blijven onder meer de deskundigheid van trainers, het vervoer en de afstemming van het aanbod op specifieke behoeften, ondanks de algemene groei van het aanbod. Gemeenten hebben de visie om sporten voor iedereen mogelijk te maken en in te zetten op inclusiviteit. Het is van belang om de samenwerking met de zorg te versterken, bijvoorbeeld vanuit het gedachtegoed van 'positieve gezondheid'. En de bestaande netwerken en communicatie te blijven onderhouden om deze positieve trend voort te zetten.

7. Aanbevelingen

Aanbevelingen voor de provincie Flevoland

Op basis van de conclusies uit het onderzoek 'Onbeperkt in Beweging 2025' worden de volgende vier aanbevelingen gedaan aan de provincie Flevoland.

1. Noodzaak tot deskundigheidsbevordering bij trainers/sportaanbieders

Een van de meest significante obstakels die respondenten ervaren, is het gebrek aan deskundige begeleiding voor mensen met diverse beperkingen.

- **Constatering:** Een aanzienlijk deel van de doelgroep wordt weerhouden van sporten door trainers die nog niet voldoende deskundigheid hebben ontwikkeld voor hun specifieke beperking (30% van de niet-sporters).
- **Constatering:** Zelfs actieve sporters ervaren dit als een belemmering tijdens de sportactiviteit (38%).
- **Aanbeveling voor het netwerk:** Het netwerk moet structurele investeringen in scholing en bijscholing voor sportcoaches en trainers prioriteren om de kwaliteit van het sportaanbod te verhogen en het vertrouwen van de doelgroep te versterken.

2. Ontwikkel een provinciale visie op aangepast sporten

Ondanks positieve ontwikkelingen in het sportaanbod (stijging van 85 naar 105 aanbieders tussen 2021 en 2025), leidt het verschil in beleidsaanpak tussen de Flevolandse gemeenten tot ongelijke kansen voor inwoners met een beperking.

- **Constatering:** Uit het onderzoek is gebleken dat het verschil in beleidsaandacht verschilt in de zes gemeenten in Flevoland.
- **Aanbeveling voor het netwerk:** Er is behoefte aan provinciale afstemming en het vastleggen van concrete beleidsdoelen om gelijke sportkansen te garanderen en de samenwerking tussen verschillende partijen (zoals gemeenten en zorg) te bevorderen.

3. Gerichte ontwikkeling van vraaggericht sportaanbod en drempelverlaging

Hoewel het sportaanbod groeit, moet het beter afgestemd worden op de specifieke wensen en behoeften die uit het onderzoek naar voren komen.

- **Constatering:** 27% van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan een sportieve activiteit die is aangepast aan hun beperking/aandoening.
- **Constatering:** Er is een duidelijke wens voor persoonlijke begeleiding bij de eerste deelname aan een sportieve activiteit (23% van de respondenten).

- **Constatering:** Vervoer blijft een punt van aandacht, waarbij 17% van de sporters aangeeft dat het regelen van vervoer moeilijk is en 60% afhankelijk is van speciaal vervoer of begeleiding. Daarnaast beschouwen respondenten beter vervoer naar de sportplek als het belangrijkste actiepoint.
- **Aanbeveling voor het netwerk:** Het is essentieel om door middel van driejaarlijks onderzoek de behoeften van de doelgroep in kaart te brengen en sportaanbieders te ondersteunen bij het daadwerkelijk aanpassen van hun aanbod.

4. Activering en communicatie van het aanbod

Een deel van de doelgroep is onvoldoende op de hoogte van het bestaande aanbod en de mogelijkheden, ondanks het toegenomen aantal sportaanbieders en activiteiten.

- **Constatering:** 51% van de respondenten die momenteel niet sport, wil wel gaan sporten, maar ervaart drempels of weet niet waar zij terecht kunnen.
- **Aanbeveling voor het netwerk:** Er moeten gerichte communicatiecampagnes worden geïnitieerd en uitgevoerd, in samenwerking met zorginstellingen, revalidatiecentra en scholen voor speciaal onderwijs, om moeilijk bereikbare groepen te informeren en te activeren. Dit vergroot de bekendheid van het aanbod en versterkt het gevoel van inclusie.

Literatuurlijst

Aventurijn, V. (z.d.). *Home | VSO De Aventurijn*. VSO Aventurijn. Geraadpleegd op 17 april 2025, van <https://www.aventurijn.almere-speciaal.nl/>

CBS. (z.d.). *CBS Statline*. <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/86051NED/table>

CBS. (2025, 1 januari). *CBS Statline*. Geraadpleegd op 12 augustus 2025, van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/37230ned/table?searchKeywords=inwoners%20flevoland>

CBS & Ministerie van Volksgezondheid en Zorg. (2024, 9 december). *Beperkingen: horen, zien, mobiliteit en ADL | Leeftijd en geslacht*. Volksgezondheid en Zorg. Geraadpleegd op 29 oktober 2025, van <https://www.vzinfo.nl/beperkingen-horen-zien-mobiliteit-adl/leeftijd-en-geslacht>

Check Market. (2020, 11 februari). *Steekproefcalculator - CheckMarket*. CheckMarket. Geraadpleegd op 11 maart 2025, van <https://nl.checkmarket.com/steekproefcalculator/#sample-size-calculator>

CIZ. (z.d.-a). *CIZ Databank*. Geraadpleegd op 19 augustus 2025, van <https://ciz.databank.nl/>

CIZ. (z.d.-b). *CIZ Databank*. <https://ciz.databank.nl/>

De Staat van Volksgezondheid en Zorg. (2024). *Beperkingen: horen, zien, bewegen*. Geraadpleegd op 5 november 2025, van https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/beperkingen-horen-zien-bewegen?utm_source=chatgpt.com

Fonds Kind & Handicap. (2021). *Wat is een handicap?* Geraadpleegd op 24 september 2024, van <https://www.fondskinderhandicap.nl/nieuws/wat-is-een-handicap>

Hersenstichting. (2024, april). *Wat is niet-aangeboren hersenletsel? - Hersenstichting*. Geraadpleegd op 5 november 2025, van <https://www.hersenstichting.nl/hersenaandoeningen/niet-aangeboren-hersenletsel/>

Hersenz. (z.d.). *Feiten en cijfers over niet-aangeboren hersenletsel*. Geraadpleegd op 5 november 2025, van <https://hersenz.nl/hersenletsel/feiten-cijfers-niet-aangeboren-hersenletsel>

InteraktContour. (z.d.). *Home - InteraktContour*. Geraadpleegd op 11 maart 2025, van https://www.interaktcontour.nl/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwvvr--BhB5EiwAd5YbXnK6IfuiiGJVyo__UkFJTfDZRAm9pvtq8EMiYrmailTiF0QI7QKbYhoCNKAQAvD_BwE

Korteling, S. (2025, 4 november). *Cijfers per aandoening*. Nemesis. <https://cijfers.trimbos.nl/nemesis/prevalentie/cijfers-per-aandoening/>

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. (2025, 31 maart). *Zorg voor mensen met een beperking*. Leven met een Beperking | Rijksoverheid.nl. Geraadpleegd op 19 augustus 2025, van https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leven-met-een-beperking/zorg-voor-mensen-met-een-beperking?utm_source=chatgpt.com

Olivijn, S. (z.d.). *Home / SO Olivijn*. SO Olivijn. Geraadpleegd op 17 april 2025, van <https://olivijn.almere-speciaal.nl/>

Philadelphia. (2024, 23 september). *Home*. Geraadpleegd op 11 maart 2025, van <https://www.philadelphia.nl/>

Radboudumc. (2023, 27 oktober). *Aantal mensen in minimaal bewuste toestand na ernstig hersenletsel voor het eerst in kaart gebracht - Onderzoek Radboudumc laat zien dat minimaal bewuste toestand weinig voorkomt*. <https://www.radboudumc.nl/nieuws/2023/aantal-mensen-in-minimaal-bewuste-toestand-na-ernstig-hersenletsel-voor-het-eerst-in-kaart-gebracht>

Rijksoverheid. (z.d.-a). *Ministerie van Financiën - Rijksoverheid*. Geraadpleegd op 3 juni 2025, van https://evaluaties.rijksfinancien.nl/toolbox/onderzoeksmethoden/b11-mixed-methods?utm_source=chatgpt.com

Rijksoverheid. (z.d.-b). *Ministerie van Financiën - Rijksoverheid*. Geraadpleegd op 3 juni 2025, van https://evaluaties.rijksfinancien.nl/toolbox/onderzoeksmethoden/b11-mixed-methods?utm_source=chatgpt.com

SCP. (2018). *Publicaties | Sociaal en Cultureel Planbureau*. Sociaal en Cultureel Planbureau. <https://www.scp.nl/documenten>

Super COOL. (z.d.). *Sporten is Super COOL!* Geraadpleegd op 18 december 2024, van <https://sportenissupercool.nl/>

Triade Vitree. (2023, 7 november). *Gehandicaptenzorg instelling*. Geraadpleegd op 18 december 2024, van <https://triadevitree.nl/gehandicaptenzorg/>

Uniek Sporten. (z.d.). *Sport-Zoeker | Uniek sporten | Sporten met een handicap*. Uniek Sporten | Zoek een Sport! Geraadpleegd op 26 november 2024, van <https://www.unieksporten.nl/sport-zoeken>

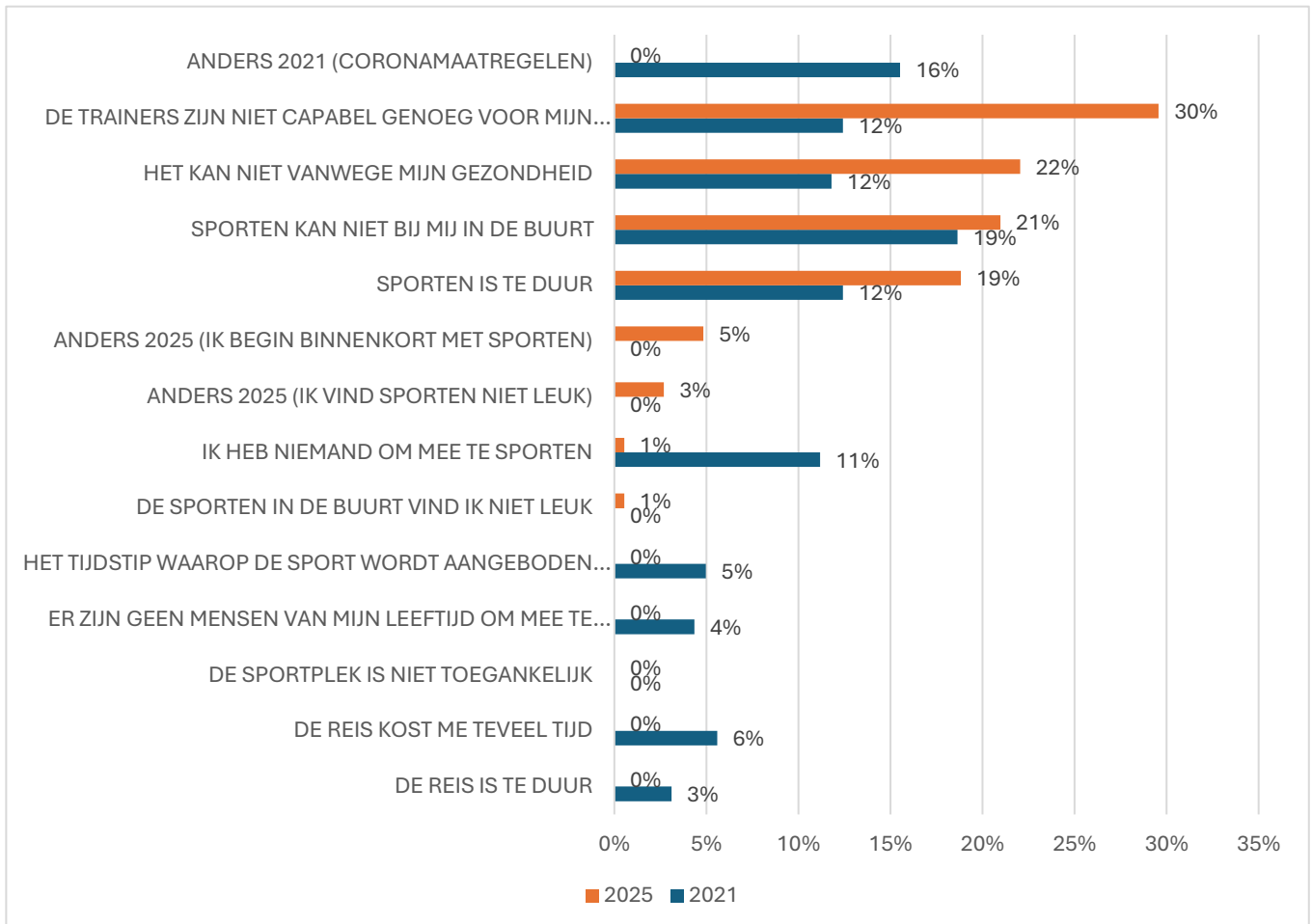
Van Erp, M. (2021). *Onbeperkt in Beweging 2021*. In *Onbeperkt in Beweging 2021* [Report]. Sportservice Flevoland.

Vektis. (2022, 2 september). *Factsheet ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA)*. Vektis - Business Intelligence Centrum Voor de Zorg. Geraadpleegd op 5 november 2025, van <https://www.vektis.nl/intelligence/publicaties/factsheet-ernstige-psychiatrische-aandoeningen>

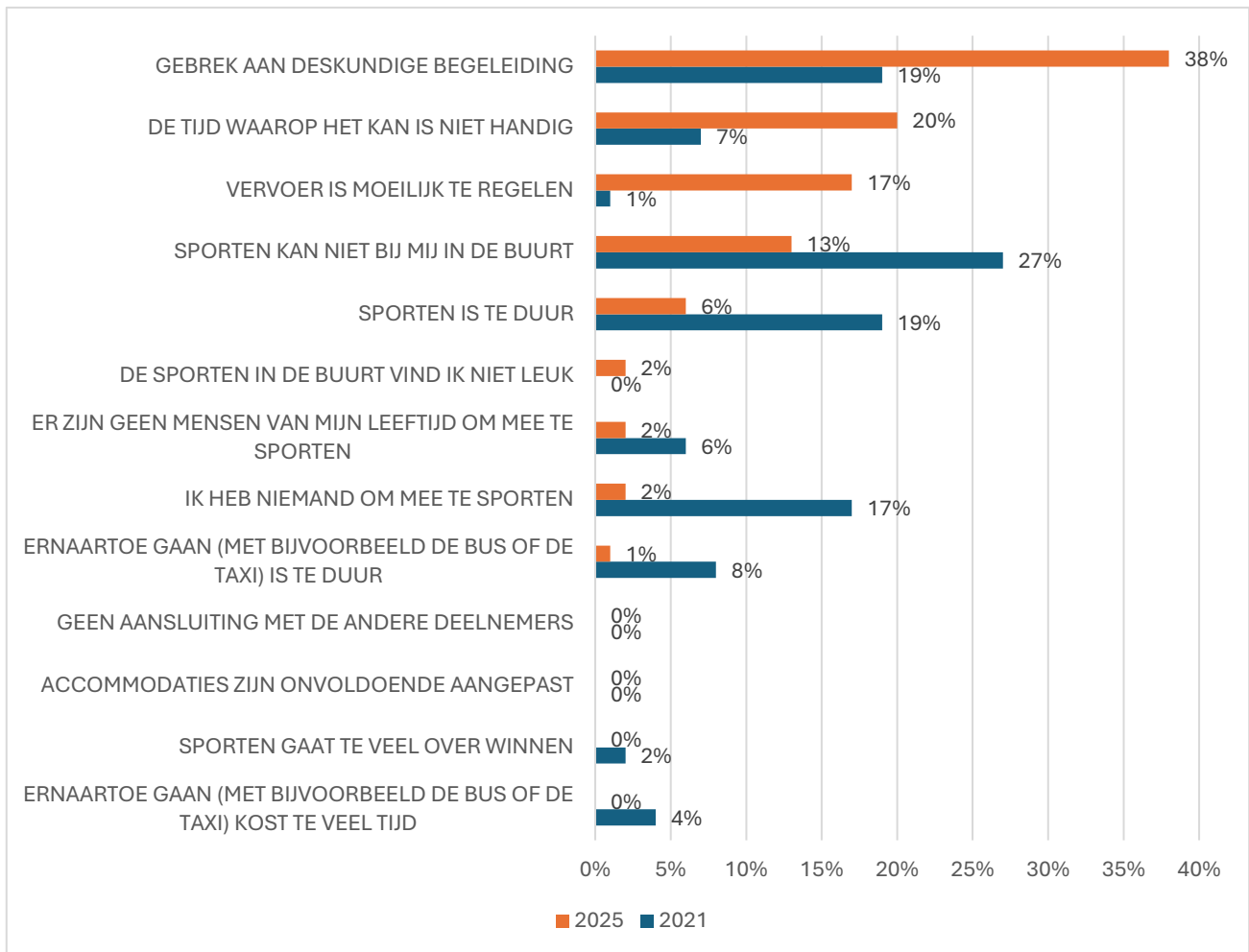
Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland. (z.d.). *Feiten-en-cijfers-de-gehandicaptenzorg*.

Bijlagen

Bijlage 1, figuur 9

Bijlage 2, figuur 16

Bijlage 3, figuur 17

